

VÄSTKUSTBANANS FRAMVÄXT

Göteborg - Varberg
1 september 1888

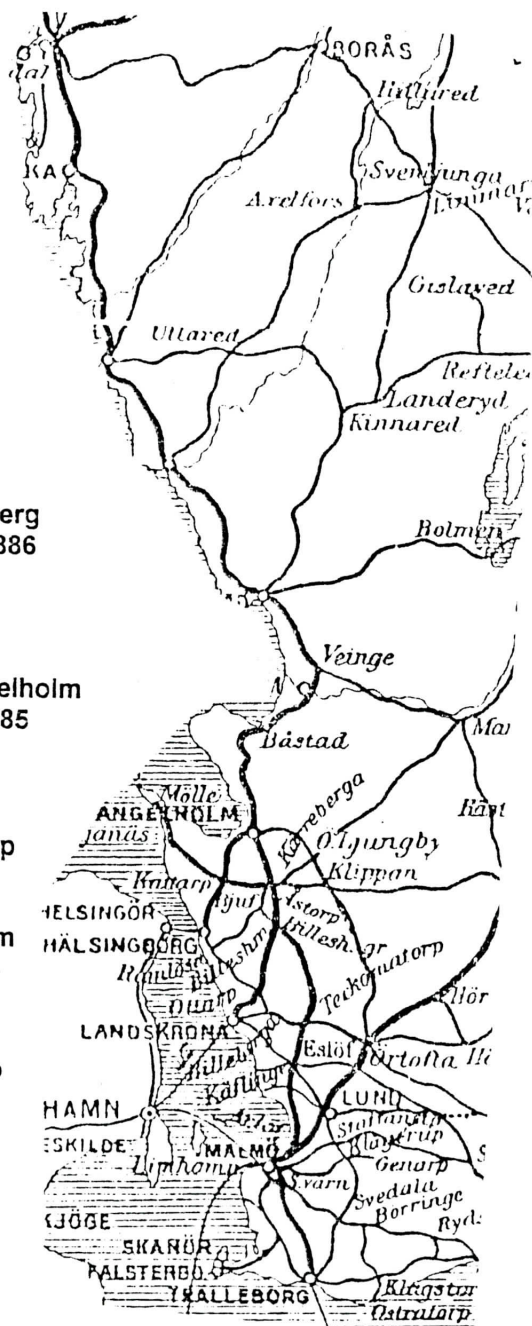
Halmstad - Varberg
19 september 1886

Halmstad - Ängelholm
9 januari 1885

Ängelholm - Åstorp
1 januari 1876

Åstorp - Billesholm
1 november 1876

Billesholm - Malmö
18 september 1886

Erik Lindgren

Något om posten vid **Västkustbanan** del 3, delsträckan Halmstad - Varberg och dess närhet

I n n e h å l l

	sid		sid
Inledning	3	Heberg	26
Söndrum	9	Skreanäs	26
Gullbrandstorp	11	Lisbro	29
Harplinge	14	Långås	31
Wapnö	17	Morup	31
Fjellaregården	18	Risen	32
Steninge	19	Tväåker	38
Bårarp	21	Himle	40
Haverdalsstrand	22		
Brännarp	23		
Getinge	23		
Slöinge	25		

Copyright: Erik Lindgren

Posthistorisk skriftserie 319

Förord

I oktober 1882 gavs koncession åt Mellersta Hallands järnväg och den 19 september 1886 kunde hela sträckan Halmstad-Varberg öppnas för allmän trafik. Med denna skrift är avsikten att lämna några uppgifter om postens utveckling såväl ut med järnvägen som i dess relativa närhet i den mån detta påverkades av järnvägens tillkomst. Möjligheten att snabbare få fram post till orter utmed järnvägen utnyttjades också för att lägga om landsvägstransporter.

Jag försöker ge exempel på händelser av varierande slag som i någon mån belyser problem vilka uppstår i relationerna mellan Posten och järnvägen, Posten och samhället eller mellan Posten och dess anställda.

I den mån jag lyckats få fram namn på poststationernas förståndare och uppgifter om vid vilka tidsperioder de arbetat, har jag förmedlat dessa uppgifter. Jag redovisar hur länge de berörda postanstalterna existerade och i de fall de ännu finns, nämner jag något om deras nuvarande status. För järnvägspoststationerna lämnas namn på dem som formellt hade ansvaret för postservice, även om själva sysslan kanske i flertalet fall överläts på annan i järnvägens tjänst.

Alla rent postala uppgifter är hämtade ur den del av de handlingar i Postens centralarkiv, varav det fanns avskrifter eller kopior i Växjö till oktober 1995. Jag har inte tillräckliga resurser för att besöka Stockholm för komplettering av de delar som skulle ge mera värde åt denna skrift, men jag hoppas ändå att den skall ge mina läsarna tillräcklig information.

Vissa uppgifter har jag hämtat ur Svenska Järnvägsklubbens "Järnvägsdata" (ISBN 91-85098-71-X). I citat har jag moderniserat stavningen men inte gjort några ingrepp i texten. Även orternas namn återges i modern stavning. De olika stationerna återges i den ordning som de skulle komma vid en tänkt resa med järnvägen från Halmstad till Varberg. Jag har avstått från att lämna uppgifter om berörda förvaltningspostkontor, Halmstad, Falkenberg och Varberg. Där har någon förening av tjänster i post och järnväg inte förekommit och dessa städers postkontor är av sådan dignitet att vart och ett kräver sin särskilda bok.

För mina läsares synpunkter på häftet är jag tacksam.

Erik Lindgren

Inledning

Sedan styrelsen för Mellersta Hallands Järnväg hade informerat poststyrelsen i mars och juli 1885 om att bolaget "Atlas" var kontraherat om leverans av järnvägsvagnar, fick postinspektörerna i södra och västra järnvägspostdistrikten i uppdrag att gemensamt avge yttrande om de förändringar i postgången som den blivande järnvägen kunde föranleda. Några av de åtgärder som vidtogs, speglas i de olika avsnitten för de berörda stationerna i den ordning de kommer vid en tänkt färd i riktning mot norr. Andra åtgärder redovisas kortfattat i detta avsnitt.

Postinspektör Hugo Winroth daterade den 7 augusti 1886 ett tio foliosidor långt brev till poststyrelsen, vari han föreslog att nya poststationer skulle inrättas i de blivande järnvägsstationerna Harplinge, Heberg, Långås och Himle samt att de dittillsvarande lantpoststationerna i Getinge, Slöinge och Tvååker skulle flyttas till järnvägsstationerna med samma namn för att skötas av järnvägsbefälet.

Han anmälde också att hållplatser skulle anläggas vid Gullbrandstorp i Harplinge socken, Lilla Brännarp i Rävinge socken, i Skrea i socknen med detta namn samt i Lis i Stafsinge socken. Varken han eller järnvägens trafikchef kom med förslaget att inrätta poststationer på dessa platser. Frågan skulle bli aktuell senare.

Åtskilliga detaljer för att anpassa landsbygdsnätet till järnvägsstationerna berördes i Hugo Winroths brev. Han framförde t ex tanken att postbefordringen på linjen Slöinge-Årstad-Vessige skulle bytas ut mot postföring på sträckan Heberg-Årstad-Vessige, varigenom en sträcka på ½ mil skulle insparas i landsvägsbefordran. I anslutning härtill skrev han följande:

"Den enda olägenhet som skulle härigenom uppkomma, vore att Asige socken, som är belägen på en knapp halv mils avstånd från Slöinge, skulle mista den fördel desamma nu har genom att erhålla sin vanliga post med postföraren å linjen, men, efter allt vad undertecknad inhämtat, är posten till Asige ej särdeles betydlig och i varje fall är avståndet till Slöinge blivande post- och järnvägsstation ej längre, än vad många andra kommuner med betydligt större korrespondens hava till närmaste poststation".

Som exempel på andra landsvägsposter som postinspektören fann anledning att beröra, kan nämnas lantbrevbäringen mellan Halmstad och Steninge. Den fullgjordes med två turer i veckan. Nu föreslogs utbyte mot en lantbrevbäring utgående från Harplinge till Steninge med tre turer i veckan. Vidare skulle gångposten mellan Kvibille och Slättåkra dras in och en daglig kårpost i stället inrättas mellan Harplinge och Oskarström via Kvibille och Slättåkra poststationer. Genom denna sistnämnda förändring som en naturlig följd av järnvägens tillkomst förlorade Kvibille sin stora betydelse som kommunikationsknutpunkt vid diligenslinjen genom Halland.

Särskild hänsyn tog postinspektören till ett protokoll från Morups församlings kommunalstämma i kyrkans sakristia den 1 augusti 1886. I detta uttalades önskemål om att poststationen i Morup skulle få behållas trots att en förenad post- och järnvägsstation planerades i det närbelägna Långås. Ordförande i stämman var Alfred Wetterman som dessutom var poststationsföreståndare i Morup. Detta var nog inte någon orsak för att påverka postmyndigheternas ställningstagande, utan andra faktorer i sammanhanget bidrog till att poststationen i Morup fick vara kvar efter tågstarten. Även den närliggande poststationen i Risen fick finnas kvar, men den föreslogs bli anknuten till järnvägen genom en gångpost från Långås. Den hade sedan återupprättandet efter en kort indragningsperiod fått sin post via en linje från Bergagården, som låg vid den stora postlinjen mellan Falkenberg och Svenljunga.

Postinspektörens förslag accepterades i stort sett av poststyrelsen. Som nämnts i förordet blev tågstarten den 19 september 1886, men postens omorganisation genomfördes två dagar senare. Detta kungjordes i poststyrelsens cirkulär på sätt som framgår av reproduktionen nedan. Här saknas poststationen i Himle, men det beror på att trafikstationen där inte var klar vid tågstarten.

Kungörelse,

angående dels öppnande dels indragning af poststationer.

Den 21 innevarande månad kommer poststation att öppnas vid de invid järnvägslinien Halmstad—Varberg (Mellersta Hallands jernväg) belägna trafikstationerna *Harplinge*, *Getinge*, *Slöinge*, *Heberg*, *Långås* och *Tvååker*.

Deremot indragas samtidigt de nuvarande poststationerna i *Getinge*, *Slöinge* och *Tvååker*. Stockholm den 18 september 1886.

Kongl. Generalpoststyrelsen.

Vidstående kartdel är ett urklipp ur 1939 års utgåva av järnvägs-, post- och telekartan. Efter trafikstarten som speglas i kungörelsen nedtill på föregående sida har tillkommit flera järnvägsstationer, bland dem Gullbrandstorp, Brännarp och Skreanäs.

Många förändringar har också vidtagits på landsvägspostlinjer, som vid kartans utgivning i viss utsträckning hunnit motoriseras.

I anslutning till omorganisationen i september 1886 hemställde företrädare för Abilds socken att få en egen poststation eller att poststationen i Årstad skulle flyttas dit. Länsstyrelsen hade tillstyrkt denna förändring, men postinspektören anförde i ett brev till poststyrelsen den 20 november 1886, att en flyttning av poststationen i Årstad inte syntes

"vara av förhållandena påkallad, varjämte den enligt postinspektionens övertygelse ej skulle kunna undgå att framkalla ökad postföringskostnad för postverket. I övrigt torde postinspektionen få framhålla att, efter vad densamma har sig bekant, är avståndet mellan Heberg och Vessige omkring 3/8 mil samt att vid den av undertecknad för någon tid sedan företagna tjänsteresan till bland annat Falkenberg, Årstad och Vessige, i ändamål att å respektive platser anskaffa nödiga upplysningar för att därå grunda sitt förslag till Kungl. Styrelsen beträffande omreglering av landsvägsposterna i dessa trakter från och med den tid Mellersta Hallands järnväg skulle öppnas för trafik, undertecknad av ett par personer hörde fröken Knutssons skötande av sin befattningen vinna lovord".

Maria Knutsson var poststationsföreståndare i Årstad. Ett tänkt alternativ att inrätta en poststation i Abild men ändå behålla poststationen i Årstad kunde postinspektör Hugo Winroth inte tillstyrka, *"då dessa poststationer skulle komma alldeles för tätt in på varandra och en dylik anordning i övrigt ej kan anses av något behov påkallat"*. Den svaga punktmarkeringen för Abild på 1939 års karta avser telefonstationen. Dess poststation drogs in redan 1875.

Nedan återges den tidtabell för järnvägsposterna som tillämpades från den 21 september 1886, två dagar efter tågstarten. På de följande två sidorna återfinns reproduktioner av sid 267-268 i 1886 års cirkulärsamling med informationer om förändringarna inte bara på grund av Mellersta Hallands järnvägs tillkomst utan också den sydligaste delen av Västkustbanan, vars öppnande nära nog sammanföll i tiden med denna del.

Jernvägsposter:

30.

Helsingborg—Halmstad—Varberg.

(S. D.)

(Från den 21 september 1886.)

LXI. N:r 2. Dagligen.	LXIV. N:r 6. Dagligen.	1) Fk. Brl. N:r 4. Dagligen.		Denna spalt läses nedifrån och uppåt.			
9,9	2,0	7,25	Helsingborg	8,30	12,20	6,20	8,20
9,29	2,21	7,44	<i>Ödåkra</i>	8,12	11,59	5,37	8,1
9,36	2,31	7,51	<i>Kattarp</i>	8,4	11,47	5,42	7,53
9,38	2,36	7,54	<i>Kattarp</i>	8,0	11,42	5,36	7,47
9,45	2,48	8,1	<i>Rögle</i>	7,54	11,33	5,26	7,40
9,51	2,56	8,7	<i>Vegeholm</i>	7,48	11,22	5,3	7,33
10,5	3,20	8,18	Engelholm	7,38	11,8	4,46	7,21
10,11	3,29	8,24	<i>Engelholms hamn</i>	7,29	10,53	4,24	7,10
10,19	3,40	—	<i>Barkåkra</i>	—	10,41	4,10	—
10,26	3,55	8,38	<i>Förslöv</i>	7,15	10,32	3,58	6,52
10,37	4,12	8,48	<i>Grejvie</i>	7,5	10,10	3,31	6,40
10,53	4,32	—	Båstad	—	9,54	3,9	—
11,4	4,48	—	<i>Skottorp</i>	—	9,37	2,45	—
11,11	5,0	9,21	<i>Vallberga</i>	6,32	9,28	2,34	6,1
11,20	5,18	9,30	Laholm	6,24	9,16	2,19	5,52
11,28	5,36	9,38	<i>Vänge</i>	6,15	9,1	1,57	5,38
11,36	5,46	—	<i>Genevad</i>	—	8,49	1,45	—
11,43	5,56	—	<i>Eldsberga</i>	—	8,40	1,35	—
11,49	6,4	—	<i>Trönninge</i>	—	8,32	1,26	—
12,0	6,20	10,10	Halmstad	5,45	8,15	1,5	5,0
	LXIV. N:r 4. Dagligen.			Dagligen. N:r 1. 2) Brl.	Dagligen. N:r 5. LXIV.	Sökned. N:r 7. 1) Fk. Brl.	Dagligen. N:r 3. LXI.
12,25	6,30		Halmstad		8,0		4,45
12,56	7,6		<i>Harplinge</i>		7,23		4,16
1,15	7,26		<i>Getinge</i>		7,2		3,57
1,26	7,38		<i>Slöinge</i>		6,49		3,46
1,36	7,48		<i>Heberg</i>		6,37		3,36
2,2	8,20		Falkenberg		6,13		3,16
2,21	8,41		<i>Långås</i>		5,47		2,52
2,36	8,59		<i>Tvååker</i>		5,30		2,37
3,0	9,30		Varberg		5,0		2,10
				Dagligen. N:r 3. LXIV.		Dagligen. N:r 1. LXI.	

1) Med tågen N:o 4 från Helsingborg dagligen och N:o 7 från Halmstad söknedagar befordras karterad post endast mellan poststälternas i Helsingborg, Kattarp, Engelholm och Halmstad, hvarjemte med tåget N:o 7 befordran i brevlåda eller rum till samtliga poststälter å linien med undantag åt Trönninge, Eldsberga, Genevad, Skottorp, Båstad och Barkåkra.

2) Med tåget N:o 1 befordras vanliga bref i brevlåda endast till och öfver Helsingborg.

Jernvägspostbefordran:

Från och med den 18 dennes, då bandelen *Malmö—Billesholms grufva* öppnas för allmän trafik, skall post å densamma befordras dels i två nya postkupéexpeditioner, med N:r LXXI och LXXII, med ett tåg om dagen, i hvardera riktningen, dels ock i brevlåda med två tåg om dagen, fram och åter.

Från och med den 21 dennes, då postbefordran vidtager å den nya bandelen *Halmstad—Varberg*, framgå postkupéexpeditionerna N:r LXI och LXIV jemväl å denna sträcka med ett tåg om dagen, i hvardera riktningen.

Poststationer:

Axelvolds, Flädie, Kjeplinge, Kågeröds, Stäfrö och Sealöfs poststationer (nya), tillhörande första klassens lägre afdelning, skola lyda under postinspektionen i Södra järnvägspostdistriktet och direkt utvexla post med postkupéexpeditionerna N:r LXXI och LXXII.

Böketofta och Söderhvidinge poststationer (nya), tillhörande andra klassen, skola lyda under postinspektionen i Södra järnvägspostdistriktet och direkt utvexla post med postkupéexpeditionerna N:r LXXI och LXXII.

Lomma poststation utvexlar från och med den 18 dennes post direkt äfven med postkupéexpeditionerna N:r LXXI och LXXII.

Harplinge, Hebergs och Långås poststationer (nya), tillhörande första klassens lägre afdelning, skola lyda under postinspektionen i Södra järnvägspostdistriktet och direkt utvexla post med postkupéexpeditionerna N:r LXI och LXIV, hvarjemte Harplinge poststation derjemte direkt utvexlar post äfven med postkupéexpeditionen N:r LV.

Getinge och Slöinge poststationer skola från och med den 21 dennes tillhöra första klassens lägre afdelning, lyda under postinspektionen i Södra järnvägspostdistriktet och direkt utvexla post med postkupéexpeditionerna N:r LXI och LXIV.

Oscarsströms poststation utvexlar från och med samma tid post direkt äfven med postkupéexpeditionen N:r LXIV.

Tvååkers poststation skall från samma tid tillhöra andra klassen, lyda under postinspektionen i Södra järnvägspostdistriktet och direkt utvexla post med postkupéexpeditionerna N:r LXI och LXIV.

Postföring:

Ny:

Från och med den 18 dennes underhålles postföring med gående bud fyra gånger i veckan, fram och åter, å linien *Kjeplinge—Vestra Karaby*.

Från och med den 21 dennes underhålles dylik postförbindelse en gång dagligen, fram och åter, å linien *Långås—Morup*.

268

Indragen:

Kärrposten två gånger i veckan, fram och åter, å linien *Billeberga—Vestra Karaby* samt gångposten tre gånger i veckan, fram och åter, å linien *Lund—Barsebäck*, indrogos med den 15 dennes. Den dagliga gångposten å linien *Åkarp—Lomma* indrages den 17 samt gångposten två gånger i veckan å linien *Hunestad—Tvååker* den 18 dennes.

Den dagliga landsvägspostföringen mellan *Halmstad* och *Varberg* upphör på morgonen den 21 dennes.

Ändrad:

Med indragning den 18 dennes af gångposten två gånger i veckan, fram och åter, å linien *Qvibille—Slättåkra*, anordnas från och med den 21 dennes daglig postförbindelse med häst och åkdon å en linie *Harplinge—Qvibille—Slättåkra—Oscarsström*.

Landtbrefbäring:

Med den 15 dennes indrogs landtbrefbäringen två gånger i veckan, fram och åter, å linierna *Teckomatorp—Svaluf—Teckomatorp*, *Lund—Höj*, *Barsebäck—Hofterup* och *Tågarp—Kågeröd*, samt indrages å linierna *Örtofta—Vestra Karaby—Saxtorp* och *Klippan—Stenestad* den 17 innevarande månad.

Deremot anordnas den 18 dennes landtbrefbäring å linierna *Kjeftinge—Höj—Löddeköpinge—Barsebäck—Hofterup* och *Axelvold—Dufeke—Halmstads kyrkoherdebo-ställe* fyra gånger i veckan, fram och åter,

å linierna *Svalöf—Felestad—Tirup* och *Billeberga—Annelöf* tre gånger i veckan, fram och åter, samt

å linien *Kågeröd—Stenestad* sex gånger i veckan, fram och åter.

Utgifvet den 17 september 1886.

Söndrum

1874-01-01--1875-06-30
Åter med namn Halmstad 7 1962--10-01

Som framgår av karturklippet på sid 5 gör järnvägen en sväng nära nog västerut från Halmstad och kommer närmast till Söndrum. Detta namn återfinns visserligen på 1939 års karta men avser den befintliga telefonstationen samt järnvägens hållplats som inte förenades med postgöromål.

Det har funnits en poststation med namnet Söndrum under en mycket kort tid. Den öppnades med 1874 års ingång och organisten A Sjöholm blev föreståndare. Han hade dessutom avtal med postverket om gångpostföring på den halvmilslånga sträckan mellan postkontoret i Halmstad och Söndrums klockaregård med 75 öre i ersättning för varje fullbordad tur. Hans årsarvode för att vara poststationsföreståndare var bara 25 kr.

Ett telegram till postmästaren i Halmstad den 28 juni 1875 från poststyrelsen förmedlade bland annat uppgiften att poststationen i Söndrum skulle dras in med utgången av juni månad. Samtidigt skulle postföringen dit upphöra.

Det kom inte oväntat, för postmästaren hade tre månader tidigare fått ett brev från poststyrelsen med anmodan att ofördröjligen säga upp Sjöholm. Varseltiden var tre månader enligt avtalet.

Några år senare infördes lantbrefbäring i vårt land. Vid en kommunalstämma med Söndrums församling den 15 november 1878 antogs organisten J Sjöstrand som församlingens ombud i förbindelse med lantbrefbäraren. Följande år fick Söndrum däri-genom viss kompensation för den förlorade poststationen. Fjärdingsmannen Nils Johan Jönsson i Styrdal utsågs till lantbrefbärare på en linje som gick från postkontoret i Halmstad via Söndrum och Harplinge till Steninge. Han fick kr 2:50 i ersättning för varje tur.

Poststationen med namnet Söndrum blev som framgår av texten ovan bara 1½ år gammal. I modern tid återuppstod den genom att en poststation med namnet **Halmstad 7** öppnades i Söndrum med oktober månads ingång 1962, då med Elsie Ann-Britt Nilsson som föreståndare. Hon fick byta ut avtalet mot ett konstitutorial den 1 juli 1965, då poststationen höjdes till postexpedition. Den låg då vid Nya Tylösandsvägen men har nu med beteckningen postkontor i ny terminologi adressen Lars Montins väg 29.

Jag kan inte underlåta att berätta att järnvägens tillkomst medförde försämring av postservicen för Söndrums-borna i förhållande till vad de hade fått vänja sig vid efter inrättandet av den förut nämnda lantbrevbäringen. Fjärdingsman Jönssons lantbrevbäringslinje drogs nämligen in samtidigt med tågstarten. Efter några år tröttade man på att behöva hämta sin post i Halmstad. Vid den ordinarie kommunalstämman i Söndrums skolhus den 27 december 1889 utsågs en kommitté som skulle försöka utverka brevbäring inom socknen. De utsedda, däribland skolläraren A H Malmros, tog god tid på sig, men när de väl kom till skott efter nära nog ett helt år skrev de inledningsvis följande:

"Allt intill år 1886 blev posten till Söndrums, Harplinge och Steninge socknar befordrad från Halmstad på Kungl. Postverkets bekostnad, genom vilken anordning således även medlemmar i Söndrums församling åtnjoto förmånen att tvenne gånger i veckan få sina postförsändelser sig tillhandahållna inom kommunens gränser. Men då Väst kustbanan nämnda år öppnades för trafik, blev berörda postlägenhet indragen, varefter söndrumsborna funnit sig hänvisade att själva hämta sin post i Halmstad, en obehaglig och som under årens lopp blivit allt kännbarare i samma mån som korrespondensen och kravet på dess snabbare och tillförlitligare förmedling ökats".

Framställningen gick ut på en begäran att antingen få brevbäring inom socknen eller också ett bidrag på 200 kronor om året för att kommunen själv skulle organisera en sådan brevbäring.

Postmästaren i Halmstad var tveksam till framställningen. Under den tid lantbrevbäringen hade fungerat, hade postkontoret i Halmstad enligt hans uppgift *"likväl dagligen besök av mångfaldiga från Söndrums församling med efterfrågan av brev"*. Brevväxlingen uppgavs vara så ringa och prenumerationer på tidningar som hämtades vid postkontoret i Halmstad omfattade bara två exemplar av dagliga tidningar och 25 exemplar av veckotidningar. Postmästaren framhöll också att avståndet till Söndrums kyrka bara var tre kilometer från postkontoret och skrev avslutningsvis, att *"om Kungl. Styrelsen bifaller den nu gjorda ansökan, Snöstorps kommun, som har samma avstånd från Halmstad, ofördröjligen inkommer till Kungl. Styrelsen med en lika begäran"*.

Det framgår inte av handlingarna på vad sätt postmästaren hade fått denna information men uppgiften i förbindelse med den låga statistiken för posthämtningen var tillräcklig för att poststyrelsen skulle rätta sig efter postmästarens avstyrkan och besluta att lämna framställningen utan åtgärd.

Gullbrandstorp

Det var inte tal om någon poststation i Gullbrandstorp vid tågstarten men järnvägens styrelse underrättade postverket senare om att banmästarna eller deras hustrur kunde vid vissa hållplatser åta sig postarbete. Från postens sida mötte detta hinder genom att gifta kvinnor inte var myndiga på den tiden. Endast myndiga personer fick ta anställning i postverkets tjänst. Men järnvägsstyrelsen var angelägen om att deras fasta anläggningar utnyttjades maximalt och ville ha så många poststationer som möjligt. Vid dess sammanträde den 7 februari 1889 fick protokollets sjätte paragraf följande lydelse:

"Sedan K. Postverket meddelat, att gift kvinna icke kan få åtaga sig poststationsföreståndarebefattning, samt upplysning vunnits, att hinder icke möter för banmästaren, därest han erhöle förordnandet, att antaga hustrun till sitt biträde och låta henne under sin bortovaro sköta de löpande göromålen, så beslöts, att med ändring av beslutet den 5 sistlidne december medgiva, det banmästarna vid Skrea, Lis och Gullbrandstorp finge åtaga sig poststationsföreståndarebefattningarna vid dessa resp hållplatser, därest sådana komme att inrättas".

Därmed fanns det en formell möjlighet att inrätta förenade poststationer vid Mellersta Hallands järnväg även i de fall de skulle förestås av gifta banmästare, som på grund av sina tjänstgöringsförhållanden var förhindrade att alltid själva fullgöra posttjänsten. Men det skulle ändå dröja omkring fem år innan någon poststation öppnades i Gullbrandstorp.

En framställning om en sådan skrevs den 15 juni 1889 av ett stort antal personer i Söndrum och dess omgivning. De framhöll att det inte fanns någon ordnad postgång till Söndrums och Vapnö församlingar. Till brevet bifogades ett intyg av hållplatsföreståndaren Edv Ysberg att han var villig att sköta posten i Gullbrandstorp för 120 kr om året.

Postinspektionen lät poststationsföreståndaren i Harplinge uttala sig. Han framhöll att det var ringa posttrafik i området och tillade:

"Vad nytta Söndrums och Vapnö församlingar i sin helhet skulle hava av en poststation vid Gullbrandstorp kan jag ej förstå, enär de hava närmare till Halmstad än till Gullbrandstorp."

Postinspektören avstyrkte i sitt remissvar till poststyrelsen även *"med stöd av den kännedom, som undertecknad har beträffande de förhållanden, som kunna inverka på frågans rätta bedömande"*. Vid föredragning den 12 juli 1889 lämnade poststyrelsen ärendet utan avseende.

En ny framställning gjordes den 30 juni 1893 med följande början: *"Enär vid anhaltstationen Gullbrandstorp å Mellersta Hallands järnväg icke finnes inrättad poststation, äro undertecknade jämte övriga innevånare uti Gullbrandstorps och Lynga byar i Harplinge socken samt Willshärads och Onsjö byar i Söndrums socken, för vilka Gullbrandstorp såsom belägen i centrum av området för nämnde byar, är närmaste järnvägsstation, hänvisade att hämta sin post antingen å den för oss avlägsna Harplinge järnvägs- och poststation eller ock å det ännu avlägsnare postkontoret i Halmstad"*.

I brevet återopades en statistik som visade, att Gullbrandstorp hade den sjätte platsen när det gällde passagerareantalet vid järnvägens 14 stationer. Postmästare Per Henrik Pihlson i Halmstad tillstyrkte framställningen och handlanden J A Johansson åtog sig att sköta postärendena för 10 kronor i månaden i sin strax intill stationen belägna fastighet. Den lilla summan skulle inkludera ersättning för transporter mellan järnvägsstationen och butiken.

Postinspektionen gjorde nu en formell framställning i ärendet och poststyrelsen beslöt att poststationen skulle inrättas med 1894 års ingång. En ansökan från Johansson ett år senare att få ersättningen fördubblad avlogs. Under första verksamhetsåret hade frimärken sålts för kr 790:75. Avslaget följdes av en kontraktssuppsägning från Johanssons sida.

I ett brev till poststyrelsen den 15 maj 1895 föreslog postinspektör Victor Melander att poststationen i Gullbrandstorp skulle dras in. Han hade vid företagen inspektion av poststationen funnit att *"göromålen vid densamma av föreståndaren, handlanden J A Johansson bestridas på ett så slarvigt och oordentligt sätt, att Postverket, enligt min åsikt, äventyrar förlust av de å samma poststation behandlade värdeförsändelser"*.

En kontakt med kommunalstämman ordförande hade gett vid handen att det inte fanns någon annan lämplig person som kunde åta sig att sköta poststationen, ens för 240 kr om året. Melander anmälde detta och tillade att en med järnvägen förenad poststation i Gullbrandstorp skulle kunna bli tänkbar *"i en ej alltför avlägsen framtid, sedan nu Västkustbanan kommer att övergå i Statens ägo"*.

Men nu reagerade postkunderna. En av dem, P E Cajander i Styrdal, skrev den 10 juni 1895 och begärde att poststationen utan

dröjsmål skulle förenas med järnvägen, vars stationsföreståndare Edv. Ysberg var villig att förestå den med 240 kr om året men helst önskade slippa postsparbankskontor och sparmärkesförsäljning. Poststyrelsen hade knappt tre veckor tidigare, den 21 maj 1895, fattat beslut om att dra in poststationen.

På postinspektionens förfrågan svarade trafikchefen vid Mellersta Hallands järnväg den 15 juni 1895 att företaget inte hade velat ålägga Ysberg att sköta poststationen, *"men då han nu därtill förklarat sig villig emot det av Herr Postinspektören föreslagna arvode och varemot från Järnvägens sida intet är att erinra, skall medgivandet bliva lämnat på det villkor att han sedermera icke må avsäga sig uppdraget så länge han kvarstår vid sin befattning i denna Järnvägs tjänst"*.

Den 25 juni 1895 återtog poststyrelsen sitt beslut om indragning av Gullbrandstorps poststation och den 1 juli förenades den med järnvägen. Alfred Cederholm övertog sysslan som poststationsföreståndare den 1 oktober 1896. Han blev kvar till den 1 april 1920, då Bror Axel Pontus Söderholm tog över. Denne hade tidigare varit poststationsföreståndare i Sävast och i Himle under sju år.

Efter Söderholm ansvarade följande järnvägsmän för poststationen i Gullbrandstorp: Adolf Leonard Flodin (1925-1929), Carl Edvard Nordén (1929-1938), Axel Teodor Sundén (1938-1941), August Vilhelm Stern (1941-1944), John Magnus Andersson (1944-1947), Albin Davidsson (1947-1950), Carl Otto Sigvard Andersson (1950-1960) och Harry Sten Alowersson (1961-1967).

Den 1 juni 1967 skildes posten från järnvägen och efter att S.J:s pensionerade trafikbiträde varit vakansvikarie under tre år blev Astrid Dahlberg poststationsföreståndare den 1 juni 1970. Hon hade dessförinnan varit föreståndare för de förenade poststationerna i Bökö (1949-1953) och Skedalagård (1953-1970).

I juni 1972 flyttades poststationen till nya lokaler och den 1 september 1973 höjdes den till en postexpedition. Med förändrad organisation och ny terminologi blev denna år 1977 ett lokalpostkontor, med prefixet lokal struket 1986. Margareta Fredrin hade då ansvar för lokal service till hushållen i Gullbrandstorp vilka får sin post genom utdelning från Halmstad.

Harplinge

Efter Gullbrandstorp svänger "vårt spår" mot norr och nästa stopp gör vi i Harplinge. Det var först genom järnvägens tillkomst som en fast poststation öppnades där, men frågan om postservice hade förts på tal långt tidigare för denna trakt.

Vid kommunalstämman med Harplinge församling den 8 december 1878 behandlades sålunda ett ärende som var en direkt följd av förhandlingarna på Halmstads slott den 9 september samma år angående organisation av lantbrevbäring i Halland. Från kronfogden Adolf Lidman förelåg under stämman en skrivelse i vilken han önskade veta, om Harplinge församling "skulle vara sinnad att som den nya lantbrevbäringen med nästa års början kommer att avlösa den nuvarande postbefordringen ville upplåta lägenhet, och på församlingens bekostnad hålla någon lämplig person som kan, såväl emottaga som avlämna brev till lantbrevbäraren, med den förmån för kommunen, att alla, såväl brev som tidningar, blir av lantbrevbäraren kostnadsfritt, till lämplig plats som kommunen utvisar, befordrade och avhämtade".

"Med nästa års början" var en optimistisk beräkning, för lantbrevbäringen i Halland började inte förrän den 1 augusti 1879, om man bortser från ett par orter i gränstrakterna mot Västergötland, däribland Nöslinge som anknöts till lantbrevbäring från Kungsäter över Karl Gustaf från den 1 april 1879.

Harplinge socken hade fått en poststation i Fjellaregården vid kronobrevbäringsreformen med 1874 års ingång. Hushållen i trakten däromkring fick sin post via den nya postlinje som gick mellan Halmstad och Getinge via Fjellaregården, Steninge och Bårarp, dvs nära nog den sträckning som järnvägen skulle få långt senare. Detta framgår av kartbilden ovan från 1877 års postkarta, vilken kan jämföras med en detalj i det på sid 5 publicerade utdraget ur 1939 års karta.

De planer som gjordes upp vid sammanträdet på Halmstads slott den 9 september 1878 omfattade indragning av poststationerna i Fjellaregården och Steninge. Ersättningen skulle bli en lantbrevbä-

1886-09-21--

rare från Halmstad till Steninge i stället för den dåvarande kärreposten från Halmstad till Getinge via Fjellaregården.

Det blev inte någon diskussion kring förslaget att poststationen med namnet Fjellaregården, då belägen i klockaregården, skulle dras in. Församlingen tog på sig kostnaden för den ersättning som man kunde ge den uppsagde poststationsföreståndaren för att vara kommunombud. Hans avlöning från postverket upphörde den 31 juli 1879.

Kommunombuden avlönades inte av postverket trots att de fungerade som förmedlingslänk mellan lantbrevbäraren och de församlingsbor som denne inte kunde komma i kontakt med. Som i fallet Fjellaregården hände det på sina håll, att församlingsborna bidrog till en slant åt honom eller att kommunalstämman anslög ett blygsamt belopp ur kommunkassan. De sista raderna i protokollsutdraget från stämman den 8 december 1879 fick följande lydelse:

"Nuvarande poststationsföreståndaren, orgelnisten Hr Carl Holmquist, som vid tillfället var närvarande, åtog sig, att mot en ersättning av Femtio kronor, för det år som förut är nämnt, upplåta lägenhet i Klockaregården och själv ombesörja emottagandet och avsändandet av postförsändelser".

Poststationens indragning tycktes bli förverkligad problemfritt. Men några år senare hade det gått upp allt tydligare för sockenborna vilken förlust de gjort. Vid kommunalstämman den 28 december 1883 uttalade stämman "sin klagan däröver att den poststation kommunen förr haft inom Harplinge blivit indragen, varigenom stora olägenheter för kommunen uppstått och beslutade ingå till Poststyrelsen med anhållan därom att poststation åter måtte öppnas därstädes och att postgången till Harplinge genom Poststyrelsens försorg måtte bli ordnad på ett lämpligare sätt än det obekväma som nu äger rum".

Prosten Bernhard Ardell och patron Langkilde på Fjeldalen skrev den 5 februari 1884 på stämmans uppdrag till poststyrelsen att beslutet om indragning av poststationen med namnet Fjellaregården föreföll "besynnerligt och oförklarligt, då av de under Halmstads postkontor lydande poststationer, som fortfarande finnas, säkerligen icke är någon till vilken så mycken post befordras som just till Harplinge socken". De båda männen framhöll också oöverensstämmelse med ankomst- och avgångstider för posterna, något som medförde lång befordringstid.

I sitt yttrande den 7 maj 1884 över framställningen erinrade postmästare Pihlson i Halmstad om att den beslutade nya järnvägen skulle "genomgå Harplinge by och med all säkerhet påbörjas redan

under innevarande sommar". Han fann det inte lämpligt att i väntan på denna göra en förändring av postförhållandena, men han uppgav sig finna framställningen skälig "med avseende å ortens folkrikhet".

Följden blev att ortsborna fick ge sig till tåls mer än två år och invänta järnvägen. Två dagar efter tågstarten öppnades en förenad poststation den 21 september 1886 i Harplinge station med stationsinspektör Edvard Nilsson som föreståndare. Den 1 november 1910 blev Carl August Vilhelm Björklund föreståndare. Hans avlöning för själva postsysslan var då 600 kr i årligt arvode, 420 kr i fast biträdesanslag och 180 kr i särskilt biträdesanslag. Det var summor som tyder på stor posttrafik. Järnvägsförvaltningens synpunkter på föreståndarnas arvoden var att arbetsinsatserna var mycket större än vad som motsvarades av arvodenas storlek.

När Björklund fick förflyttning till Väsby med 1914 års ingång hölls befattningen vakant tills Oscar August Andersson med förflutet i Ormastorp och Vegeholm kunde ta över den 1 april 1914. Efter dennes pensionering tog Carl August Broström över den 1 maj 1923 och redan med 1925 års ingång tillträdde Johan Gunnar Almgren. Han behövde inte syssla länge med posten, för den 1 oktober 1926 skildes post och järnväg åt.

Poststationen flyttades till en fastighet intill järnvägsstationen och änkefru Karin Krook blev föreståndare. Hon fick ersättning för transporter mellan tågen och poststationen med 420 kr om året.

Den 1 december 1951 stathöjdes poststationen till postexpedition. Med titeln stationsmästare var Emma Sandell föreståndare 1952-1956, följd av Karl Karlsson som nästa ordinarie befattningshavare. Efter omorganisation och ny terminologi blev postexpeditionen ett postkontor 1986. Dålig lönsamhet till följd av vikande bruk av betalningsförmedlingen har lett till att postkontoret enligt projekt "Nät 92" lämnats på entreprenad till Handelsboden AB.

Under postexpeditionen i Harplinge förlades den 1 maj 1955 ett postombud i **Särdal**. Det sköttes av handlanden Gunnar Henry Persson till och med 1961 och därefter av Astrid Sonja Margareta Åberg. Det drogs in med utgången av november 1963, varvid berörda hushåll anslöts till den från Harplinge utgående lantbrevbäringslinjen.

Wapnö

Vi lämnar spåret en stund för en avstickare både i tid och rum till fyra platser i dess närhet. Kartklippet på sid 14 visar bl a den postlinje som väster om huvudleden inrättades med 1874 års ingång från Halmstad till Getinge med avstickare till Söndrum och Vapnö. Om Söndrum har uppgifter lämnats på sid 9-10, medan Vapnö tidigare blott nämnts förbigående.

I Vapnö säteri öppnades en poststation med 1874 års ingång. Till föreståndare antogs bokhållaren H Andersson med 20 kronor i årsarvode. Han ansvarade också för postföringen mellan Halmstad och Vapnö med 50 öre i ersättning för varje tur. Efter indragning av poststationen redan den 30 juni 1875 fanns det inte någon av postverket anordnad postgång till Vapnö församling, men några av sockenborna torde ha fått bättre postförhållanden efter tillkomsten av poststationen i Gullbrandstorp.

Vapnö socken gjorde gemensam sak med Holms socken genom samtidigt avhållna kommunalstämmor den 11 mars 1901. De tog då upp frågan om att de båda socknarna skulle begära ändring av brevbäringen från Halmstad till Holm på så sätt att en ringlinje skulle anordnas från postkontoret i Halmstad över Kärleken, Norra Utemarken, Holms gård, Holms kyrkby, Kjellstorps by, Vapnö gård, Vapnö skolhus och Mickedala.

Efter sammanträdena gjordes en gemensam skrivelse till poststyrelsen den 18 april 1901, underskriven av Hj Westerlund i Holm samt J Jönsson och N Persson i Vapnö. Det skulle ta lång tid innan det brevet fick verkan, men postinspektionen intygade i ett två år senare avlåtet brev till poststyrelsen, att den till Holm inrättade "lantbrevbäringen, som verkställes av ett s k mjölkbud, icke kan anses motsvara ortens behov av en ordnad postgång". Behovet ansågs dock inte så stort i det föreslagna området. Postinspektionen föreslog en annorlunda sträckning för att kunna tillgodose de mera bebyggda områdena och ansåg att en linje på 8 km skulle inrättas från Halmstads postkontor över Furet, Frännarp, Kärleken till Holms kyrkby. Poststyrelsen beslöt att den nya lantbrevbäringen skulle börja den 1 augusti 1903 och fullgöras av skraddaren Johannes Stenström i Halmstad. Han fick från början kr 1:50 per tur.

Någon poststation kom aldrig att återinrättas i Vapnö och dess tillkomst var till synes omotiverad men kan väl tillskrivas den brådska som rådde vid tiden för planering av kronobrevbäringsreformen.

Fjellaregården

Om poststationen i Fjellaregården har jag kort berättat på sid 15 men finner anledning att komplettera med några uppgifter. Kartklippet på sid 14 visar att den låg utmed den västra postföringslinjen mellan Halmstad och Getinge.

För postföring fram och åter på den mer än två mil långa sträckan förband sig fanjunkaren E F Bergenheim att ansvara med en ersättning av kr 1:20 per mil. Norrifrån räknat öppnades utmed linjen vid 1874 års ingång poststationerna Getinge, Bårarp, Steninge och Fjellaregården. Vid den sistnämnde blev Bergenheim själv föreståndare, en uppgift som gick bra att kombinera med postföringen. För att sköta poststationen fick han ett årsarvode på 100 kr.

Poststationen flyttades till klockaregården i december 1874 och organisten Carl G Holmquist antogs till föreståndare, nu med årsarvodet höjt till 150 kr. Postmästaren i Halmstad fick ett telegram från poststyrelsen den 27 mars 1875 med order om att göra ett antal uppsägningar, däribland av avtalet med Holmquist och med det till Karl Johan Nilsson överflyttade avtalet avseende postföring på linjen Halmstad-Fjellaregården-Getinge.

I stället för Nilssons linje inrättades en kärrpostföring från Halmstad till Getinge via Steninge. Det framgår inte av de handlingar jag haft tillfälle att läsa, varför uppsägningen av Holmquist återtogs, men hans poststation räddades för en tid. Den hörde inte till de helt olönsamma när man bedömde den i anslutning till diskussionerna 1878 kring lantbrevbärings införande i Halland. Under 1877 hade frimärken sålts för kr 227:39, ett belopp som ju översteg arvodet. Poststationen gick ändå sitt öde till mötes. I protokollsanteckningarna från sammanträdet på Halmstads slott den 9 september 1878 finns följande passus:

"Med indragning av Fjellaregårdens och Steninge poststationer samt kärrposten Halmstad-Steninge-Getinge anordnas lantbrevbärning från Halmstad över Söndrum och Fjellaregården till Steninge".

Postmästaren i Halmstad redovisade i ett brev till länsstyrelsen, daterat julafton 1878, vissa praktiska åtgärder i anslutning till lantbrevbäringen inom länet. Om den beslutade linjen från Halmstad till Steninge skrev han att lämpliga kommunombud var utsedda, för Harplinge socken organisten Carl Holmquist i klockaregården. Därmed var sagan all för poststationen med namnet Fjellaregården.

Steninge

Nästa stopp på vår tillfälliga färd vid sidan om det ännu obefintliga spåret är Steninge, där en poststation också öppnades med 1874 års ingång. J K Johansson hette föreståndare. Han fick nöja sig med 25 kr i årsarvode. Med ett till 100 kr höjt årsarvode tog handlanden J Svensson över poststationen enligt poststyrelsens beslut i december 1874. Denne blev uppsagd enligt order till postmästaren i ett telegram från poststyrelsen den 27 mars 1875. Med tre månaders uppsägningstid var avsikten att dra in poststationen vid det följande halvårsskiftet.

Det är ovisst varför den fick andrum, men frågan om dess indragning togs upp på nytt när man under år 1878 planerade för lantbrevbärings införande. Sadelmakaren Nils Petter Pettersson hade redan i oktober 1875 övertagit poststationen efter Svensson.

Vid en kommunalstämma i Steninge den 6 december 1878 beslöt man att Nils Petter Pettersson skulle utses till kommunombud, om poststationen drogs in. Kommunen skulle ersätta honom för besväret med tre öre per brev som han förmedlade och en krona för varje årsprenumerations på tidningar som kom ut oftare än två gånger i veckan. Protokollsutdraget är svårtolkat, men det förefaller som om beslutet om kommunal ersättning inte gäller privata tidningar eller brev. Dess sista mening lyder: *"Av adressater och avsändare av brev; samt av prenumeranter å tidningar skall denna avgäld betalas och ej av allmänna kommunalkassan".*

Poststationsindragningar i samband med lantbrevbärings införande var oftast impopulära. Det hände inte sällan att kommunalstämmor vägrade att utse kommunombud, kanske i tron att detta skulle rädda poststationen från indragning. I Steninge vållade detta inte några svårigheter. Poststationen drogs in den 31 juli 1879.

Lantbrevbäringslinjen utlystes ledig till ansökan och Johan Nilsson i Harplinge antogs, sedan han lämnat det lägsta anbudet, kr 2:75 för varje tur fram och åter mellan Halmstad och Steninge över Söndrum och Fjellaregården.

Med tillkomsten av järnvägen kunde postgången till Steninge ändras. Vid en kommunalstämma den 1 augusti 1886 uttalades att poststationen i Harplinge järnvägsstation skulle vara den lämpligaste utgångspunkten och att skolhuset i Steninge kunde bli utdelningsplats för posten. Detta passade postverkets planering och vid omorganisationen i anslutning till järnvägen ändrades lant-

brevbäringen att utgå från Harplinge. Det skulle inte dröja så länge, förrän en poststation åter blev verklighet i Steninge.

Disponenten vid Steninge glasbruk Fredrik Brusewitz skrev den 12 november 1886 till poststyrelsen, att Steninge Bruksbolag ville svara för transporten mellan Harplinge och Steninge om postverket anslog ett mindre belopp som arvode åt föreståndaren vid en blivande poststation i Steninge.

Postinspektör Hugo Winroth i Malmö tillstyrkte framställningen under förutsättning att årsarvodet till föreståndaren inte översteg 130 kr, det belopp som hade anslagits till lantbrevbäraren på linjen Harplinge-Steninge. Lantbrevbäraren blev uppsagd per den 1 juli 1887 och från samma dag inrättades poststationen i Steninge med bokhållaren Axel Theodor Sjöstrand som föreståndare.

Den 1 februari 1913 övertogs befattningen av handelsföreståndaren Birger Falkström med 150 kr i årsarvode. Det var i praktiken samma belopp som under de närmast föregående åren hade betalats till Sjöstrand. Denne hade från 1910 års ingång fått 20 kr i provisionsersättning utöver det oförändrade årsarvodet på 130 kr. Det var en schablonmässigt beräknad förmån som tillkom alla poststationsföreståndare som var fortsatt aktiva efter det att provisionen för frimärksförsäljning upphörde efter 1909 års utgång.

Med efter hand ökat arvode blev Falkström kvar som poststationsföreståndare till och med mars 1954, varefter dottern Ingrid Johansson tog över. När hon slutade den 31 mars 1970, blev Anna-Lisa Engvall hennes vikarie. Det 80-tal hushåll som använt sig av poststationen överfördes till lantbrevbäringslinjen och från och med 1971 hölls poststationen bara öppen sommartid. Under perioden juni-augusti utnyttjades den av ca 200 hushåll. Som ansvarig för sommarpoststationen anställdes Ingrid Andersson under dess fem sista år och efter säsongens slut 1978 drogs den in för gott. Samma datumstämpel som hade tillverkats vid poststationens återöppning den 1 juli 1887 var då allttjämt i bruk.

Bårarp

1874-01-01--1875-06-30

Kartklippet på sid 14 kan sägas exemplifiera hur tätt några av poststationerna kom att ligga efter kronobrevbäringsreformen 1874. Detta var svårt att undvika vid den osäkerhet och framför allt den brådska som rådde inför reformens genomförande. Men poststyrelsen förutsåg nödvändiga ändringar och framhöll i sitt brev till länsstyrelsen i Halmstad den 11 december 1873 att beslutet måste betraktas som preliminärt. Följande citat belyser detta:

"I allmänhet synes det Generalpoststyrelsen som borde näppeligen förefinnas något oavvisligt behov av postanstalters inrättande på så ringa avstånd från varandra som 1/4dels, 3/8dels mil o s v. Då tiden icke medgivit uppskov med handläggningen av detta ärende intill dess att åsikterna härom kunnat, genom skriftväxling sammanjämkas, har Generalpoststyrelsen funnit sig f n böra förordna om inrättande av samtliga de föreslagna nya poststationerna, men får emellertid äran anhålla, det behagade Kungl.Maj:t:s Befallningshavande, då detta ärende ånyo till handläggning förekommer, taga under övervägande, huruvida icke efter utgången av innevarande år, poststationernas antal kunde, huvudsakligen därigenom att tjänstemännen använde lösväska, i någon mån inskränkas.

För den händelse att fortfarande ett större antal poststationer ansåges för kronobrevens behandling erforderligt, torde ock böra komma under prövning, huruvida icke dessa stationers verksamhet kunde - även mer än vad för andra klassens stationer blivit genom den av Generalpoststyrelsen den 29 nästlidne november utfärdade Instruktion iakttaget - inskränkas, så att exempelvis dessa stationer icke ålades taga någon befattning med förskrivning av tidningar, jämte det att möjligen värdet av assurerade försändelser, som genom dylik station utväxlades, bleve i någon mån nedsatt under nv belopp, 2000 kr".

Generalpostdirektör Wilhelm Roos, som personligen också skrev konceptet till det ovan delvis citerade brevet, antyder möjligheten att planera för inskränkning av poststationernas antal redan efter utgången av första året. Bortsett från några alldeles speciella undantag (bl a Rya och Sjönevad) gick det inte riktigt så snabbt att minska poststationsbeståndet i Halland, men under 1875 kan man klart skönja efterlevnad av generalpostdirektörens tankegång. Det var sålunda många poststationer som drogs in med juni månads utgång 1875, inom Halmstads postområde däribland den i Bårarp.

Harplinge—Steninge.

(Gångpost.)

(Från den 1 oktober 1910.)

5,45	4,0	1,0	Harplinge poststation	Alla söckendagar.	3,15	—
—	—	—	Steninge poststation (glasbruk)	Alla söckendagar.	—	1,30
Postföringen å linjen ombesörjes utan kostnad för Postverket.						

Detta är den tidtabell som tillämpades under en period då glasbruket bekostade postföringen

Det var sålunda Rävinge socken som vid kronobrevbäringsreformen tillgodosågs enligt principen *"en poststation i var socken, då så behövdes"*, genom att en poststation öppnades Bårarp. Den förlades till säteriet, där ladufogden N Andersson blev föreståndare med 35 kronor i årsarvode. Poststationen drogs in den 30 juni 1875.

Den 22 januari 1883 begärde kommunalnämndens ordförande J A Johansson hos poststyrelsen att få regelbunden postgång till församlingens skolhus, då sockenborna var hänvisade att hämta post i Getinge. Socken hade förlorat sin postgång, när kärposten mellan Halmstad och Getinge över Bårarp byttes ut mot lantbrevbäring bara mellan Halmstad och Steninge den 1 oktober 1879.

Postmästare Pyhlson intygade att han ansåg postgång behövlig till Rävinge socken och föreslog att lantbrevbäring skulle inrättas från poststationen i Getinge över Rävinge till Steninge, sedan han rådgjort med kronofogden. Poststyrelsen ansåg sig inte kunna lämna bifall *"med hänsyn till det korta avståndet mellan Getinge och Rävinge"*. Sockenbornas önskan förklingade sålunda ohörd. Någon poststation med namnet Bårarp öppnades inte på nytt. Däremot fick närbelägna Brännarp en förenad poststation ganska snart efter tågstarten. Innan vi därmed återvänder till spåret från vår flersidiga avvikelse skall jag kort berätta om en närliggande säsongpoststation, som i nutiden blivit ett något större postkontor.

1947-05-01--
Namn Haverdal från 1986-05-31

Haverdalsstrand

Med Ingrid Bengtsson som ansvarig öppnades ett postombud i Haverdalsstrand den 1 augusti 1945 vid postlinjen mellan Harplinge och Steninge. Det höjdes till en poststation den 1 maj 1947. Ingrid Bengtsson efterträddes 1956 av Anna Greta Nilsson, som i sin tur lämnade över till Gullan Eriksson den 1 februari 1959.

När Gullan antogs till poststationsföreståndare i Snöstorp i november 1961, återbesattes inte befattningen i Haverdalsstrand utan uppehölls på vakans. Poststationen stängdes den 30 november 1963 men öppnades åter den 1 juni 1963 och hölls därefter öppen under juni, juli och augusti. Suffixet Strand ströks vid säsongöppnandet den 31 maj 1986 och i då gjord omorganisation blev postanstalten permanent året om. Med underlaget i Harplinge medräknat har postkontoret i **Haverdal** nu ansvar för service till ca 1800 hushåll.

Brännarp

Efter en flersidig avvikelse i tid och rum återvänder vi nu till "vårt spår" och hamnar inte så långt från den plats där den kortlivade lantpoststationen med namnet Bårarp låg. Det hade bara gått två veckor efter tågstarten, när kommunalstämman med Rävinge församling visade sin reaktion på att det inte fanns postservice i Brännarps stationshus. Den reaktionen fick sitt uttryck i att stämman den 10 oktober 1886 gav ryttmästare Ehrenborg på Bårarp och J M Larsson i Risabacka uppdraget att ansöka om en poststation.

De fullföljde sin uppgift omgående och postinspektör Hugo Winroth tillstyrkte bifall, när han skickade ärendet till poststyrelsen den 26 november. Beslutet dröjde inte länge och poststationen blev verklighet på nyåret 1887 med stationsmästaren Anders Bengtzén som ansvarig. Han följdes i april 1899 av Carl Jonsson Blom och vid uppkommen vakans i januari 1903 uppehöll Knut Ask befattningen under ett par månader tills Johan J:son Bohlin kunde tillträda.

Efter drygt ett år som föreståndare för poststationen i Liatorp tog Clas Fredrik Schwan över i Brännarp den 1 april 1910. Bytena kom relativt tätt och tre år senare blev det Johan Gunnar Almgrens tur att ta vid under lika lång period som företrädaren tills Ivar Hilmer Carlsson tog över den 1 mars 1916.

Denne hade förmånen att rota sig riktigt innan han fick förflyttning 1932 till Heberg. Nu kom Johan August Larsson till Brännarp för att stanna till sin pensionering med maj månads ingång 1941. Hjalmar Sandén tog vid tillfälligt och därefter ansvarade Per Walfrid Trané (1941-1948) och Arne Sigurd Johansson (1948-1958) för poststationen till dess indragning den 31 maj 1958.

1874-01-01--

Getinge

Vid kronobrevbäringsreformen fick Getinge en poststation med 1874 års ingång. Dess föreståndare blev kanslisten B A Hedenberg med 50 kronor i årsarvode. Vid översyn av poststationerna när lantbrevbäring planerades kunde man konstatera att frimärken hade sålts år 1877 413 kronor, ett gott resultat i förhållande till kostnaderna för poststationen.

Getinge poststation hörde inte till de poststationer som ifrågasattes för indragning. Men det skulle ändå bli en ändring när järnvägen byggdes. Lantpoststationen drogs in och föreståndaren fick finna sig i uppsägning. Datumstämpel, sigill och försändelseetiketter lämnades över till järnvägsstationen den 21 september 1886 och där fick stationsinspektör Justus Fredrik Wollter ta ansvar för posten med en viss reservation.

Denna bestod i att Wollter motsatte sig postsparbanksärenden. På de flesta platser representerades den år 1884 inrättade Postsparbanken, något som dock fordrade att poststationsföreståndarna accepterade att s k postsparbankskontor inrättades.

Wollters motivering för att undandra sig detta bestyr var, att hans årsarvode 240 kr inte motsvarade arbetsinsatsen. Försäljning av sparmärken för Postsparbankens räkning kunde ske med början 1890, då fokskolläraren August Wessman åtog sig denna uppgift. Två år senare anmälde han att han inte ville fortsätta med detta *"huvudsakligen på grund av att vid poststationen i Getinge ej är inrättat postsparbankskontor"*.

Postinspektör Hugo Winroth underställde nu poststyrelsens prövning om man inte kunde bevilja Wollter högre arvode. Dennes krav på 10 kronor mer per månad gick igenom, sedan han som motprestation lovat att sköta postsparbanksgöromålen. Lönen steg sedan i takt med utvecklingen. När han avgick som pensionär i september 1919, hade han en årslön på 2040 kronor för själva postsysslan. Hans efterträdare blev Carl Frithiof Johansson (1919-1926), Carl Oskar Wernborg (1926-1934), Ivar Hilmer Carlsson (1934-1939), Carl Edvard Nordén (1939-1943), Fritz Amandus Bentzer (1943-1947) och Per Fridolf Carl Swärd (1947).

Den 1 december 1947 skildes poststationen från järnvägen och fyra månader senare höjdes den till postexpedition med Karin Sofia Antonsson som chef. Hon efterträdde i juli 1955 av Sven Åke Brynås som inte bara fick vara med om att flytta in i nya lokaler i november 1959 utan också uppleva 1970-talets omorganisationer med bl a ny terminologi.

Postexpeditionen kallades sålunda postkontor, den gemensamma benämningen från 1886 för alla fasta postanstalter med kundbetjäning. När detta skrivs vilar ansvaret för service till ca 1600 hushåll med postadress Getinge och Kvibille på postchefen i Getinge.

Slöinge

Den poststation som öppnades i Slöinge gästgivaregård vid kronobrevbäringsreformen med 1874 års ingång fick gästgivaren Jakob Fredrik Alsin som föreståndare. Han ansåg sig vara underbetald med de 75 kr som var årsarvodet för poststationens skötsel. När hans begäran om höjning till 300 kr prutades till 200 kr, sade han upp sig skriftligen den 31 januari 1875. Det gick inte att få tag på någon annan föreståndare och sedan poststyrelsen gått med på det högre beloppet återtog han sin uppsägning.

Alsins efterträdare Anna Josefina Löfgren var inte nöjd med 300 kr och begärde i ett brev till poststyrelsen den 15 oktober 1885 att få arvodet höjt till 400 kr. Framställningen blev inte avgjord innan hon fick lämna sin tjänst utan föregående uppsägning på grund av att det fanns en klausul i avtalet, som gällde vid tillfällen då en närliggande järnvägsanläggning kunde användas av posten.

Den 21 september 1886 fick hon sålunda lämna ifrån sig vissa inventarier till järnvägsstationen, vars föreståndare övertog ansvaret för posten. Sven Johan Svensson var en av de första, efterträdd 1909 av August Nilsson, som dessförinnan ansvarat för järnvägs-poststationen i Heberg. Johan Patrik Jakobsson tog över 1921 men avled 1925. Hans efterträdare Johan Adolf Adelin var bara i posttjänst under ett år, för post och järnväg skildes åt redan den 1 oktober 1926.

Med poststationen på ett avstånd från järnvägsstationen av knappt 100 meter fick Emma Katarina Lindsjö ansvar för den. Vid giftermål efter kort tid begärde hon avsked och Elsa Ingeborg Karlsson blev nästa föreståndare. När poststationen höjdes till postexpedition 1937, blev Ester Anhild Sjöberg föreståndare. Hon följdes 1959 av Margit Petersson och senare Monica Wassberg, som fick uppleva att postexpeditionen med ny terminologi kallades lokalpostkontor 1977. Förleden lokal slopades 1986. De ca 900 hushållen med postadress Slöinge får numera posten utdelad från Falkenberg.

Heberg

En av de nya poststationer som föddes med järnvägen var den i Heberg. Två dagar efter tågstarten fick August Nilsson utöka sitt ansvar med postgöromål den 21 september 1886. Han insåg tidigt att arbetet med dubbla uppgifter var betungande men fick avslag på sitt första försök att få högre arvode. Ett nytt försök den 1 december 1891 avslutade han med följande ord:

"Skulle detta icke beviljas, vågar jag ödmjukligen anhålla att bliva befriad från postsparbanksgöromålen såsom någon lindring i postgöromålen från och med nästa år".

Postinspektör Hugo Winroth avlog framställningen men hänvisade Nilsson att vända sig direkt till poststyrelsen. Detta gjorde han dock utan ändring och han fick finna sig i att också sköta postsparbanksärendena. På grund av intervallhöjningar av arvoden vid allmänna regleringar av arvoden fick Nilsson ändå förbättring efter hand. Han fick förflyttning till Slöinge 1910 och Lars Hansson blev hans efterträdare. Denne hade förestått järnvägspoststationen i Lis alltsedan den öppnades den 1 november 1897.

Axel Gideon Lundgren efterträdde Lars Hansson, när denne fick förflyttning till Jämtlands Sikås men blev bara ett år i Heberg, följd av Albert Carlsson, som pensionerades 1932. För postärenden i Heberg svarade därefter Gustaf Henning Carlsson, Per Fridolf Carl Swärd, Axel W Storck, R A G Hjertsäll och Carl Henry Johansson tills post och järnväg skildes åt 1962.

Den ersättande lantpoststationen byttes i en ny organisation ut mot ett postställe 1977, vilket med ny terminologi kallades postkontor från 1986 års ingång. Birgitta Andersson var ansvarig för detta men i längden var omsättningen för låg och i projekt "Nät 92" lämnades posten på entreprenad i avtal med *Falkenbergs Netto AB*.

1897-12-01--1958-05-31

Skrea(näs)

En av de 23 poststationer som inrättades inom Falkenbergs förvaltningsområde med 1874 års ingång låg i Ågård i Skrea socken. Länsmannen L P Bergström åtog sig att befordra posten dit från det ca halvmilen avlägsna postkontoret i Falkenberg. Han blev också anställd som poststationsföreståndare i Ågård.

För detta arbete jämte för postföringen avtalades ett årsarvode på 150 kr. Åtskilliga poststationsföreståndare skulle i den nya organisationen också ansvara för postföringen. Inom Falkenbergs postområde tecknades 13 sådana avtal, av vilka det med länsman Bergström måste anses som ett av de för entreprenörerna förmånligaste när det gäller ersättningen. Ett avtal med länsmannen A T Ahl i Bössgård var dock ännu bättre, i hans ögon betraktat.

Ågårds poststation var inte välplacerad med hänsyn till socknens geografiska utbredning. Den flyttades den 1 april 1875 till Skrea skolhus men drogs in ett kvartal senare i samband med en massindragning av olönsamma eller vid kronobrevbäringsreformen för hastigt beslutade poststationer.

Efter indragningen fick sockenborna finna sig i att hämta och lämna post vid postkontoret i Falkenberg. Hoppet om en egen poststation inom socknen vaknade till liv, när Mellersta Hallands järnväg hade öppnats. På församlingens uppdrag skrev folkskollärare J F Hoof den 17 december 1886 till poststyrelsen och anhöll *"att då å Mellersta Hallands järnvägslinje en mindre station finnes inom denna församling, vid vilken tågen från den 20de dennes komma att stanna, Generalpoststyrelsen täcktes inrätta en poststation och till föreståndare antaga banmästaren Johansson med lön av Postverket. Såsom skäl till denna begäran får jag anföra: Kronopost ankommer ofta, och, antingen man skall avhämta denna eller annan post antingen i Falkenberg eller Heberg, så hava flera av församlingens medlemmar 1 mils väg till de båda anförda ställena".*

Stationsföreståndaren August Nilsson i Heberg, vilken som vi sett i det förra avsnittet ansåg sig ha för mycket att göra, skulle väl rimligen funnit någon lättnad i att slippa expediera kunder från Skrea. Ändå uttalade han sig till sökandenas nackdel i sitt remissvar och poststyrelsen biföll inte skollärens framställning.

En förnyad framställning 1889 om en poststation i Skrea, sedan tågen börjat göra regelbundna uppehåll där, vann inte heller poststyrelsens bifall. Det lyckades bättre, när ett stort antal Skreabor gjorde en petition den 25 maj 1894, men kvarnarna malde så långsamt att 3½ år hann förflyta innan önskemålen förverkligades.

August Nilsson i Heberg uttalade sig inte negativt denna gång utan framhöll att en del av Skrea socken var vanlottad med avseende på postkommunikation. Postinspektör Victor Melander fann vid en inspektionsresa *"att stationsbyggnaden vid Skrea är så liten, att poststation icke lämpligen kan däri inrymmas, samt att anhaltstationens föreståndare tillika är banmästare vid järnvägen och sålun-*

da en stor del av dagen frånvarande från stationen, vadan skötandet av en poststation icke lämpligen kan åt honom uppdragas".

Poststyrelsen avslog framställningen men fick en ny sådan efter något mer än ett halvår, sedan kommunalstämman behandlat ärendet den 7 oktober 1895. Nu föreslog man inte någon poststation vid järnvägen utan i skolhuset vid Skrea kyrka, där en poststation hade funnits under en del av år 1875. Skolläraren K E Dahlstrand erbjöd sig att mot skälig ersättning förestå poststationen och dagligen befördra post mellan skolhuset och järnvägsstationen. Även denna gång påtecknades ärendet i poststyrelsen att det inte ansågs böra föranleda till vidare åtgärd.

När stationsbyggnaden i Skrea utökades år 1897 och den nye föreståndaren Felix Thurffjell fanns regelbundet på plats, intygade Falkenbergs nytillträdde postmästare Georg Hagelin, att de väsentliga hindren för en poststation i Skrea var undanröjda. Postinspektören föreslog nu, att en förenad poststation skulle inrättas med 120 kr i årsarvode till föreståndaren. Poststyrelsen beslutade enligt förslaget och poststationen öppnades den 1 december 1897.

Felix Thurffjell var kvar som föreståndare till 1913, då Oscar Fabian Roos tog över. Vid 1921 års ingång namnändrades poststationen till **Skreanäs**. Fem månader tidigare hade Gustaf Martin Larsson Bruce tagit över befattningen och stannade kvar i tio år. Därefter ansvarade följande järnvägsmän för posten i Skreanäs: Alfred Sten Salomonsson (1931-1933), Otto Julius Pettersson (1933-1938), Carl Joel Svensson (1938), John Sigfrid Svensson (1938-1943), Nils Charles Nilsson (1943-1951) och Bertil Teodor Isaksen (1951-1958). Poststationen drogs in den 31 maj 1958. En viss ersättning fick postkunderna under perioden fram till och med augusti 1963 då det fanns ett postombud som utväxlade vanlig post och värdeförsändelser med postkontoret i Falkenberg.

Falkenberg

På vår tänkta färd har tåget tagit oss till Falkenberg. Som framgår av några rader sist i förordet har jag avstått från att lämna uppgifter om de tre förvaltningspostkontoren vid järnvägssträckan. Där har någon förening av tjänster i post och järnväg inte förekommit och dess städers postkontor är av sådan dignitet att vart och ett kräver sin särskilda bok.

Lisbro

Bland de många poststationer som inrättades i Halland med 1874 års ingång fick en namnet Lis. Den låg utmed postlinjen mellan Falkenberg och Varberg. Sven Olsson blev föreståndare med 50 kr i årsarvode. Något helt sådant blev det inte fråga om, för redan den 10 mars 1874 beslöt poststyrelsen att poststationen skulle dras in med utgången av mars.

Indragningen föranledde folkskolläraren J F Lindholm i Stafsinge att den 8 januari 1875 begära att en poststation skulle inrättas i församlingens skolhus med gångpost från Falkenberg. Hans framställning föranledde inte något avseende vid poststyrelsens prövning den 26 januari 1875.

Sent omsider skulle Lis-borna återfå sin poststation. Den 29 december 1887 skrev tolv personer i Lis och Torebo till poststyrelsen och begärde en poststation i järnvägens hållplats. Den passerades då av fyra posttåg om dagen. Posten till Lis lämnades av dels i Falkenberg, dels i Långås, beroende på hur adresserna var skrivna. Vid dessa postanstalter fick mottagarna efterfråga brev och tidningar. Framställningen avstyrktes vid remissförfarande och poststyrelsen lämnade den utan åtgärd. Ett år senare kom några av petitionärerna igen med en ny framställning, till vilken de fogade ett intyg från trafikchefen vid Mellersta Hallands järnväg om att hustrun till banmästaren i Lis ansågs fullt kompetent att sköta en eventuellt blivande poststation. En lokal kunde upplåtas i stationshuset.

I ett brev till postinspektionen uppgav trafikchefen en månad senare, att minst ett postförande tåg i vardera riktningen skulle varje dag få stanna i Lis om en poststation kom till stånd. Postinspektör Hugo Winroth ansåg emellertid att behovet av en poststation i Lis inte kunde *"anses vara så särdeles stort"* och att det avsedda expeditionsrummet även användes *"såsom sovrum för hela familjen, däribland två mindre barn"*. Poststyrelsen biföll postinspektionens hemställan att *"frågan om inrättande av den ifrågavarande poststationen måtte tills vidare anstå"*.

Den 8 september 1889 behandlades ärendet under kommunalstämman i skolhuset vid Stafsinge kyrka och ordföranden Anders S Karlsson utsågs att lämna in en ansökan till poststyrelsen. Postinspektör Winroth uppgav i ett remissvar till poststyrelsen att några ändrade förhållanden inte hade inträtt och poststyrelsen vidhöll sitt i januari samma år fattade beslut.

F O E Barkman skrev den 22 december 1893 bl a att behovet av en poststation i Lis gjorde sig alltmer gällande för alla
"och icke minst för mig, sedan jag erhållit kommunalordförande-förtroendet, och därigenom ännu mer röner olägenhet av att, oaktat jag har Lis station några bösskott härifrån, ändå nödgas avhämta post på 6/10 mils avstånd. Ansågs det vara behövt för 20 å 30 år sedan då det efter berättelse 'har varit poststation härstädes, som upphörde endast därav att dåvarande föreståndaren, ägaren av Lis, ej ville hava den befattningen längre, och någon annan lämplig person då ej fanns att tillgå', så må väl ingen förundra sig över behovet nu av en sådan station, då det ju i detta så väl som i allt annat väl är meningen att gå framåt och ej tillbaka".

Den muntliga traditionen om orsaken till poststationens indragning 1874 tycks inte stämma med verkligheten. Barkman fick vänta länge på svar och kompletterade i ett brev den 28 november sin framställning. Han menade då, att om ett eventuellt avslag skulle bero på att det inte fanns någon *"passande lokal i banstationshuset för postens skötsel, är jag villig att i så fall hellre själv åtaga mig uppdraget och ombesörja posten, än att ingen post eller poststation få i Lis"*. Även denna gång skrev Barkman förgäves.

Det blev den nyutträdande postinspektören Victor Melander som själv tog upp frågan nästa gång. Han skrev den 15 maj 1897 till poststyrelsen bl a följande:

"Sedan emellertid, enligt vad vederbörande trafikdirektör hit meddelat, å platsen numer anställts person, som anses lämplig att jämväl sköta postgöromål, får jag hos Kungl.Styrelsen vördsamt hemställa, att poststation av första klassen, med benämning Lis samt lydande under postkontoret i Falkenberg, måtte den 1 nästkommande juni inrättas vid ifrågavarande anhaltstation, att förestås av stationsföreståndaren mot arvode till belopp av 120 kr för år ".

Poststyrelsen beslöt nu att låta inrätta poststationen den 1 november 1897. Stationsföreståndaren Lars Hansson blev ansvarig för postgöromålen. Årsarvodet höjdes från 120 till 180 kr, räknat från den 1 oktober 1899 och ökade sedan i takt med regelbundet återkommande allmänna regleringar. Den 1 november 1910 övertog Nils Ohlsson Sihl uppgiften och därefter har följande järnvägsanställda ansvarat för posten i Lis: Lars Larsson (1914-1917), Gustaf Ivar Ohlin (1917-1925), Nils Alfred Sandén (1925-1929), David Natanael Persson (1929-1934), Nils Ferdinand Nilsson (1934) och Elsa Augusta Lind (1934-1954). Poststationen drogs in den 1 april 1954. Den hette då **Lisbro** sedan 1921 års ingång för att undvika förväxling och felsortering av post till Lia.

Långås

Stationsinspektör Ernst Johan Stael von Holstein fick ansvaret för den förenade post- och järnvägsstation som öppnades i Långås den 21 september 1886. Han efterträddes den 1 juni 1905 av Alfred Wilhelm Hedberg som tidigare varit föreståndare för poststationerna i Lillsjödal och Eldsberga. Efter denne svarade följande järnvägsmän för posten i Långås: Johan Gunnar Almgren (1915-1925), Sven Gabriel Lagerstedt (1925-1926), Elmer Hjalmar Larsson (1926-1928), Gustaf Reinhold Kindlund (1928-1933), Alfred Sten Salomonsson (1933-1940), Johan August Nord (1940-1946), Tage Einar Käck (1946-1951) och Nino Henrik Herman Almström (1951-1952).

Posten skildes från järnvägen och Långås fick en postexpedition den 1 december 1952. Med den postala titeln stationsmästare tjänstgjorde Stina Victoria Carlsson och Lennart Jacobsson. Ny organisation medförde ny terminologi, lokalpostkontor 1977, resp postkontor från 1986 och för tillämpning från den 9 juni 1993 träffades med VIVO överenskommelse om entreprenad. Det är nu hos Christenssons Livs som man finner "Post-i-butik" i Långås.

Morup

Vi lämnar spåret på vår tänkta resa för en kort avstickare västerut till Morup. I närheten av dess gästgivaregård öppnades med 1874 års ingång en poststation med organisten Alfred Wetterman som föreståndare. Även om det ansågs vara goda grunder för poststationens fortbestånd fördes tanken på tal att dra in den i samband med att en poststation öppnades i Långås' stationshus. På postinspektör Hugo Winroths begäran hölls en kommunalstämma den 1 augusti 1886 i sakristian i Morups kyrka. Ett protokollsutdrag som sändes till postinspektören berättade om stämmans enhälliga åsikt *"att, om en poststation vid Långås järnvägsstation bliver inrättad, så hade likväl den allra största delen av församlingen behov av Morups poststations bibehållande, helst denna station hade det fördelaktigaste läge för hela församlingen och synnerligast som järnvägslinjen berör socknen endast i yttersta kanten av den minst befolkade delen"*.

Socknen var villig att bidra med 50 kr om året till kostnaden för en daglig gångpost mellan den blivande järnvägsstationen i Långås och Morups poststation. På Winroths förslag underlät poststyrelsen att besluta om indragning av poststationen i Morup. I april 1896 begärde Wetterman att få överlåta poststationen på mågen Carl Wingren, som hade övertagit hans handelsrörelse. Det gick poststyrelsen med på och med oförändrat årsarvode på 200 kr ägde skiftet rum den 1 juni 1896.

Olivia Wingren blev föreståndare den 1 juni 1909 och var kvar i tjänst till 1938, då hon i 70 års ålder sade upp sitt avtal. Hennes efterträdare blev Signe Maria Johansson i maj 1938. Den 1 oktober 1940 tog Sylvia Gunborg Johansson vid, men efter sex år återtog Signe Maria poststationen och skötte den till indragningen den 1 november 1961. Hon var då närmare 72 år gammal.

1874-01-01--1879-07-31
1880-04-01--1953-08-31

Risen

Efter utflykten väster ut till Morup gör vi ännu ett besök vid sidan om spåret på vår tänkta färd. Denna gång gäller det Risen nordost om järnvägspoststationen i Långås. Jag väljer denna avstickare för att kunna ge bakgrund till i denna skrift ofta berörd reform 1874.

Den omorganisation, som genomfördes i Halland från 1874 års ingång, innebar att ansvaret för kronobrevbäringen överfördes på postverket. Begreppet "kronobrevbäring" upphörde därmed. Kronobrevbäringen hade dittills fullgjorts av bönder som i allmänhet fick ersättning i form av befrielse från vissa skattepålagor, skjutsningskyldighet eller utskrivning till krigstjänst. Under senare delen av kronobrevbäringsperioden förekom även kontant ersättning. Olika former för kompensation fanns således, men ändå kände de berörda det som en lättnad att bli befriade från skyldigheten. Nu skulle kronobrevbäringen ingå i postverkets ordinarie arbetsuppgifter. Därför inrättades nya postlinjer, som i mycket anslöt sig till de gamla kronobrevbäringsdistrikten. Man inrättade också en mängd nya poststationer, där inte bara civilstatens tjänstemän utan även privatpersoner kunde utträta sina postärenden. Rätten att efter eget gottfinnande inrätta poststationer på landsbygden hade postverket fått genom ett regeringsbemyndigande redan i mars 1860, men antalet poststationer hade vuxit sakta under mellanperioden. Nu hette det i 1873 års riksdagsbeslut om kronobrevbäringsens upphörande att "en poststation inrättas i var socken, där så behövdes".

Planerna för omorganisationen diskuterades mellan poststyrelsen och representanter för länsstyrelsen och länets judiciella funktioner, kronofogdar och länsmän. Ändå blev den nya organisationen på sina håll ett hastverk, bland annat genom felbedömningar om behov av poststationer och deras placering. Åtskilliga ändringar måste göras redan samma år och ännu flera efter fortsatt översyn.

En av de 75 nya poststationer som på så sätt kom till i Halland med 1874 års ingång var den med namnet Risen i Sibbarps socken. En gångpost inrättades mellan Köinge och Sibbarps socknar och en mellan Sibbarps och Dagsås socknar. Samtidigt öppnades en poststation i Skygge inom Dagsås socken. I Risen blev Petter Larsson föreståndare och i Skygge N Persson. Båda ansvarade för postföringen till sina respektive socknar. För postgången och poststationens skötsel fick Larsson 100 kr i årsarvode och Persson 60 kr.

I fallet Risen och Skygge finner vi ett exempel på bristande information vid omorganisationen. Kronolänsman A T Ahl i Bössgård var en bidragande faktor till att justeringar måste göras nära nog omgående. Han hade sålunda inte gett tillräckliga upplysningar till alla personer som han hade vidtalat att bli anställda på kontrakt med postverket, innan han lämnade sina uppgifter till länsstyrelsen. Den 31 december 1873 undertecknade nämligen inte mindre än sju vidtalade personer, däribland N Persson i Skygge och Petter Larsson i Risen, ett brev till poststyrelsen med följande innehåll:

"Undertecknade, som åtagit oss att vara s k gångposter inom Dagsås, Sibbarps, Köinge, Svartrå, Ullareds, Källsjö och Fagereds socknar, men nu hava av Kungl. Generalpoststyrelsen blivit utnämnda även till poststationsföreståndare, få härmed helt och hållet avsäga oss denna senare befattning, vilken vi aldrig åtagit oss, varemot vi skola mot det av oss begärda arvode under år 1874 fullgöra vårt åliggande såsom gångposter i enlighet med den tidtabell, som av kronobetjäningen i orten anses lämplig, vadan vi härmed få återställa de till oss av kronolänsmannen i orten överlämnade instruktioner och författningar".

Brevet lämnades efter vederbörandes underskrift till kronolänsman Ahl, som själv skickade det vidare till poststyrelsen med ett uttalande. Någon hade hjälpt sökandena med formuleringen. Ahl hade på eget förslag blivit utsedd till poststationsföreståndare i Bössgård, när den öppnades i hans bostad med 1874 års ingång. Han menade i sin missivskrivelse till poststyrelsen bland annat, att

"kronobrevbäringen är ersatt lika mycket genom nuvarande gångposter som genom stationsföreståndare med gångposter tillsammans". Därmed torde han ha avsett att några egentliga poststationer inte behövdes på de små platserna, men han tycks ha bortsett från att det inte bara var kronobrevbäringen som skulle ersättas. Han hade inte själv ansett att man i sammanhanget borde underlätta också för allmänheten att skicka och ta emot brev.

Varken poststyrelsen eller länsstyrelsen delade Ahls uppfattning. Persson i Skygge fick utöver de 60 kr han tillerkänts för postföringen ett tilläggsarvode på 100 kr för att sköta poststationen. Komplikationer på andra håll inom fögderiet ledde bland annat till att poststationen i Semb flyttades till Asige.

Petter Larsson i Risen accepterade till skillnad från Persson i Skygge inte att vara både postförare och poststationsföreståndare. Därför anställdes kantorn J A Syrén att sköta poststationen med ett årsarvode av 100 kr. Därmed flyttades Risens poststation till Sibbarps klockaregård i stället för att finnas i Larssons bostad som varit kronolänsman Ahls ursprungliga avsikt.

Genom flera årsarvoden till poststationsföreståndare på olika håll ökade den kostnad som man hade kalkylerat med, när förslaget till omorganisation presenterades. Länsstyrelsen menade i sitt brev till poststyrelsen den 18 april 1874, att den på så sätt ökade kostnaden *"för brevbefordringens ordnande inom ifrågakommande socknar ej torde kunna undvikas och utan tvivel kommer att så småningom ersättas genom inkomsten av brevportot"*.

Formerna för hur lantbrevbäringen skulle organiseras i Halland var föremål för överläggningar på länsstyrelsen i Halmstad den 9 september 1878 i närvaro av bl a generaldirektör Wilhelm Roos. Som underlag för diskussionen användes bl a en sammanställning över hur mycket frimärken som hade sålts på de olika poststationerna under åren 1876 och 1877, belopp som jämfördes med storleken av poststationsföreståndarnas årsarvoden. I Risen hade frimärken sålts för 171 kr under 1876 och för 185 kr under 1877. Förhandlingarna resulterade i en överenskommelse att bl a poststationen i Risen skulle dras in. Denna genomfördes den 1 augusti 1879.

Den ersättning som Sibbarps socken fick i stället för den indragna poststationen var möjligheten att anlita lantbrevbäraren på den 22 km långa linjen mellan Hunnestad och Bergagården över Tvååker och Risen. Ett kommunombud skulle ta emot posten från lantbrevbäraren och lämna den till adressaterna när de frågade efter post. Bara de som vistades utmed lantbrevbärarens färdväg kunde själva sköta kontakten med honom.

En månad efter indragningen av poststationen i Risen hölls en kommunalstämma i Sibbarps skolhus. Då beslöt man att uppdra åt nämndens ordförande Lars Otto Andersson i Jernvirke att göra en skriftlig framställning till poststyrelsen om att poststationen skulle få återinrättas. När han fullgjorde sitt uppdrag, kom han med ett par konkreta förslag *"för att vinna nödig rättelse och få en bättre postgång anordnad för Sibbarps socken utan att förnärma annans rätt"*.

Önskemålet var att ändra lantbrevbäringen mellan Hunnestad och Bergagården så, att den avbröts i Tvååker, samt att återinrätta poststationen i Sibbarps klockaregård. Klockaren och folkskolläraren F A Syrén erbjöd sig att bli föreståndare på nytt, nu mot ett årsarvode av 75 kr samt att dessutom ansvara för postföringen mot 65 öre milen fram och åter. Vice pastor Olof Öhrwall tillstyrkte framställningen och påpekade att *"den föreslagna förändringen skulle bli till väsentligt gagn för icke endast den korresponderande allmänheten utan i all synnerhet för tjänstemännen"*. I såväl ansökan som i det sistnämnda uttalandet förenade sig kronolänsman Ahl, som alltjämt var poststationsföreståndare i Bössgård.

Poststyrelsen var negativ till framställningen och menade i ett brev till länsstyrelsen, att *"öppnande åter av poststation i Risen ej bör ifrågakomma men indragning av postföringen mellan Risen och Tvååker kunde möjligen äga rum"*.

Då förklarade sig Syrén beredd att sköta poststationen mot ännu lägre årsarvode - han sänkte sina anspråk till 25 kronor. Samtidigt uttalade sig kronofogden C F Bruno i Varberg i en inlaga till länsstyrelsen till förmån för Sibbarps socken. Detta ledde till att länsstyrelsen i ett brev till poststyrelsen den 3 november 1879 hemställde att poststationen i Risen skulle återinrättas.

Det blev bifall och postmästaren i Varberg fick order att säga upp avtalet med Sven Gustaf Bengtsson i Hunnestad om lantbrevbäring på linjen till Bergagården. Denne accepterade erbjudandet att i stället bli lantbrevbärare på den avkortade linjen Hunnestad - Tvååker och accepterade ett nytt avtal, som gav honom kr 1:40 per tur. Mellan Tvååker och Sibbarp ströps sålunda linjen. För att kunna få fram posten till Risen inrättade man en gångpostlinje dit från Bergagården. Den 1 april 1880 trädde förändringen i kraft och poststationen med namnet Risen i Sibbarps klockaregård var åter ett faktum. F A Syrén fick också ta ansvaret för gångposten från Bergagården. Den återinrättade poststationen skulle lyda under postmästaren i Falkenberg.

Syrén efterträddes efter några år som poststationsföreståndare av Otto Olsson. Denne ville inte nöja sig med det låga årsarvodet, I ett brev den 14 februari 1885 begärde han förhöjning till 75 kr per år eller att vid avslag få sluta sin tjänst. Efter förfrågan hos kronofogden i Varberg underrättade länsstyrelsen poststyrelsen om att *"ehuru kungörelse angående befattningen blivit uppläst i Sibbarps kyrka, icke någon anmält sig villig att befattningen emottaga; och har Konungens Befallningshavande icke någon att föreslå till poststationsföreståndare å Risen"*.

Inför detta faktum accepterade poststyrelsen att höja Otto Olssons arvode och någon tanke på att dra in poststationen på nytt tycktes inte ha förekommit vid det tillfället.

Under Otto Olssons tid som poststationsföreståndare fullbordades västkustbanan på sträckan mellan Halmstad och Varberg. Det blev därför aktuellt att förändra postföringen till de lantpoststationer som låg på rimligt avstånd från järnvägen. Sålunda skulle gångposten mellan Bergagården och Risen ersättas med en gångpost från Långås. För den förstnämnda svarade ännu formellt sterbhuset efter den avlidne förre poststationsföreståndaren F A Syrén. Hans änka hade varit förordnad att förestå poststationen innan Olsson tillsattes.

Arbetskarlen Bengt Johan Andersson från Sibbarps församling hade under nära fyra års tid före och efter Syréns död fullgjort postföringen mellan Bergagården och Risen såsom "underentreprenör". Nu blev det formella kontraktet med Syrén hävt efter skriftväxling med sterbhuset och Bengt Johan Andersson fick ett eget kontrakt om postföring mellan Långås och Risen från den 21 september 1886, två dagar efter tågstarten.

År 1887 fick Otto Olsson ytterligare en löneförhöjning och hade nu ett arvode av 100 kr för helt år räknat. På sommaren anmälde han till postinspektionen i Malmö att han skulle flytta till Sörby församling i Skaraborgs län. Den nye skolläraren i Sibbarp Gustaf Georg Fredblom var villig att överta Olssons kontrakt om poststationens skötsel på oförändrade villkor. Han hade inte uppnått myndig ålder och kunde därför inte få något kontrakt. Olsson föreslog som vikarie handlanden S M Johansson i Folkared.

Olsson var den ende som då ansågs lämplig att sköta sysslan, men om han antogs skulle poststationen flyttas till en mindre central plats, två kilometer från Sibbarps skolhus i riktning mot Långås. Postinspektionen hade synpunkter även på andra nackdelar som skulle följa med flyttningen och fann det *"mindre lämpligt,*

att poststationer äro inrymde i handelslokaler, enär breven därstädes ej bruka förvaras på sådant sätt som kan anses betryggande för vederbörande korrespondenter, och i många fall försändelserna till allmänheten utlämnas av minderåriga handelsbiträden, och i sammanhang med att handeln pågår".

Johansson fick ändå sköta poststationen i affären under en kortare period. Den 2 december 1887 anmälde folkskollärare Johan August Ahlberg, nyutnämnd klockare i Risen, att han var villig överta tjänsten som poststationsföreståndare. Det accepterades och poststationen återflyttades till dess förutvarande centrala plats inom Sibbarps socken. Men efter drygt två år skickade Ahlberg sin egen uppsägning den 28 mars 1890 *"på grund av möjlig avflyttning från Risen"*. Han återtog uppsägningen, sedan en annan person blivit utnämnd på den lärarbefattning Ahlberg sökt och hoppats få.

Den 25 september 1891 lät Ahlberg höra av sig med en ny uppsägning men inte på grund av förmodad avflyttning utan därför att han tyckte arvodet var för lågt. Poststyrelsen gick med på förhöjning till 130 kr om året från 1892 års ingång. Men den förbättringen hade han nytta av bara en kortare tid, för när han sökte ännu en lärartjänst i början av 1892, hade han större framgång. Den 18 mars 1892 sade han upp sig igen, nu för tillämpning från den 1 juli 1892. Hans vikarie Herman Fredrik Lindblad förordnades att sköta poststationen. Denne blev sedan fast anställd som lärare och antogs i samband därmed som ordinarie poststationsföreståndare.

Lindblads årsarvode höjdes till 175 kr från 1901 års ingång. År 1913 blev det dags att flytta poststationen igen, denna gång till Sven Albert Johanssons affär. Nu hade postinspektionen inga invändningar mot att förlägga posttrafiken till en handelslokal. Sven Albert var kvar som poststationsföreståndare till 70 års ålder och efterträddes av Fredrik Ivar Johansson den 1 oktober 1930. Åtta år senare blev änkefru Alma Olivia Lönnegren föreståndare. Hon hade vikarierat på befattningen drygt ett år, innan hon tillträdde formellt den 1 juli 1938. Hon blev den sista ordinarie innehavaren av sysslan. Efter hennes avgång den 30 juni 1953 uppehölls befattningen på vakans till dess poststationen kunde dras in med augusti månads utgång.

Syrén efterträddes efter några år som poststationsföreståndare av Otto Olsson. Denne ville inte nöja sig med det låga årsarvodet, I ett brev den 14 februari 1885 begärde han förhöjning till 75 kr per år eller att vid avslag få sluta sin tjänst. Efter förfrågan hos kronofogden i Varberg underrättade länsstyrelsen poststyrelsen om att *"ehuru kungörelse angående befattningen blivit uppläst i Sibbarps kyrka, icke någon anmält sig villig att befattningen emottaga; och har Konungens Befallningshavande icke någon att föreslå till poststationsföreståndare å Risen"*.

Inför detta faktum accepterade poststyrelsen att höja Otto Olssons arvode och någon tanke på att dra in poststationen på nytt tycktes inte ha förekommit vid det tillfället.

Under Otto Olssons tid som poststationsföreståndare fullbordades västkustbanan på sträckan mellan Halmstad och Varberg. Det blev därför aktuellt att förändra postföringen till de lantpoststationer som låg på rimligt avstånd från järnvägen. Sålunda skulle gångposten mellan Bergagården och Risen ersättas med en gångpost från Långås. För den förstnämnda svarade ännu formellt sterbhuset efter den avlidne förre poststationsföreståndaren F A Syrén. Hans änka hade varit förordnad att förestå poststationen innan Olsson tillsattes.

Arbetskarlen Bengt Johan Andersson från Sibbarps församling hade under nära fyra års tid före och efter Syréns död fullgjort postföringen mellan Bergagården och Risen såsom "underentreprenör". Nu blev det formella kontraktet med Syrén hävt efter skriftväxling med sterbhuset och Bengt Johan Andersson fick ett eget kontrakt om postföring mellan Långås och Risen från den 21 september 1886, två dagar efter tågstarten.

År 1887 fick Otto Olsson ytterligare en löneförhöjning och hade nu ett arvode av 100 kr för helt år räknat. På sommaren anmälde han till postinspektionen i Malmö att han skulle flytta till Sörby församling i Skaraborgs län. Den nye skolläraren i Sibbarp Gustaf Georg Fredblom var villig att överta Olssons kontrakt om poststationens skötsel på oförändrade villkor. Han hade inte uppnått myndig ålder och kunde därför inte få något kontrakt. Olsson föreslog som vikarie handlanden S M Johansson i Folkared.

Olsson var den ende som då ansågs lämplig att sköta sysslan, men om han antogs skulle poststationen flyttas till en mindre central plats, två kilometer från Sibbarps skolhus i riktning mot Långås. Postinspektionen hade synpunkter även på andra nackdelar som skulle följa med flyttningen och fann det *"mindre lämpligt,*

att poststationer äro inrymde i handelslokaler, enär breven därstädes ej bruka förvaras på sådant sätt som kan anses betryggande för vederbörande korrespondenter, och i många fall försändelserna till allmänheten utlämnas av minderåriga handelsbiträden, och i sammanhang med att handeln pågår".

Johansson fick ändå sköta poststationen i affären under en kortare period. Den 2 december 1887 anmälde folkskollärare Johan August Ahlberg, nyutnämnd klockare i Risen, att han var villig överta tjänsten som poststationsföreståndare. Det accepterades och poststationen återflyttades till dess förutvarande centrala plats inom Sibbarps socken. Men efter drygt två år skickade Ahlberg sin egen uppsägning den 28 mars 1890 *"på grund av möjlig avflyttning från Risen"*. Han återtog uppsägningen, sedan en annan person blivit utnämnd på den lärarbefattning Ahlberg sökt och hoppats få.

Den 25 september 1891 lät Ahlberg höra av sig med en ny uppsägning men inte på grund av förmodad avflyttning utan därför att han tyckte arvodet var för lågt. Poststyrelsen gick med på förhöjning till 130 kr om året från 1892 års ingång. Men den förbättringen hade han nytta av bara en kortare tid, för när han sökte ännu en lärartjänst i början av 1892, hade han större framgång. Den 18 mars 1892 sade han upp sig igen, nu för tillämpning från den 1 juli 1892. Hans vikarie Herman Fredrik Lindblad förordnades att sköta poststationen. Denne blev sedan fast anställd som lärare och antogs i samband därmed som ordinarie poststationsföreståndare.

Lindblads årsarvode höjdes till 175 kr från 1901 års ingång. År 1913 blev det dags att flytta poststationen igen, denna gång till Sven Albert Johanssons affär. Nu hade postinspektionen inga invändningar mot att förlägga posttrafiken till en handelslokal. Sven Albert var kvar som poststationsföreståndare till 70 års ålder och efterträddes av Fredrik Ivar Johansson den 1 oktober 1930. Åtta år senare blev änkefru Alma Olivia Lönnegren föreståndare. Hon hade vikarierat på befattningen drygt ett år, innan hon tillträdde formellt den 1 juli 1938. Hon blev den sista ordinarie innehavaren av sysslan. Efter hennes avgång den 30 juni 1953 uppehölls befattningen på vakans till dess poststationen kunde dras in med augusti månads utgång.

Tvååker

Efter de långa utflykterna från järnvägspoststationen i Långås återvänder vi till spåret och kommer på vår låtsasfärd härnäst till Tvååker. En förmodad felläsning under den stora brådska som föregick kronobrevbäringsreformen bidrog till att datumstämpeln för den poststation som öppnades i Fastarps gästgivaregård i Tvååkers församling med 1874 års ingång fick gravyren TUAÅKER. I 1875 års förteckning över "Poststationerna i Riket" stavas namnet korrekt. Handlanden A Johansson antogs till föreståndare. Han fick 130 kr i årsarvode. Beloppet avsåg även ersättning för hans skyldighet att fullgöra postföring till Spannarp. Som ett resultat av de i avsnittet om Risen omnämnda förhandlingarna om lantbrevbäring i Halland drogs poststationen in den 31 juli 1879 och poststationsföreståndaren utsågs till kommunombud.

I Tvååkers sockenstuga behandlade kommunalstämman den 21 november 1880 en anmälan från handlanden Johansson i Fastarp att han inte ville fungera som kommunombud åt lantbrevbäraren. Stämman beslöt göra framställning om att få poststationen återöppnad. En sådan gjordes men påtecknades i poststyrelsen "ansågs i målets nuvarande skick ej böra till någon åtgärd föranleda".

Frågan togs upp på nytt vid kommunalstämman i sockenstugan den 26 juni 1881. Framställningen blev rutinmässigt föremål för remissbehandling och postmästaren i Varberg svarade helt kort:

"Då Tvååkers socken får sin post tvenne gånger i veckan genom lantbrevbäring från Hunnesta station, och sockenborna dessutom - såsom dessa alltid gjort - varje torgdag besöka posten här, anser postkontoret ej behövt att poststation ånyo öppnas inom Tvååkers socken".

Vid föredragning i Stockholm den 29 september 1881 föranledde framställningen ingen åtgärd. Vid kommunalstämman i Tvååker den 2 april 1882 fick protokollets 2:a paragraf följande utformning:

"Stämman var sammankallad för att höras och besluta om huruvida den ville bidraga något till lön åt poststationsföreståndare samt ingå till kungl.generalpoststyrelsen med ansökning om att poststation bleve inrättad å Fastarps gästgivaregård och begära anslag här till av postmedlen. Ordföranden upplyste att, enligt samtal med generaldirektören för kungl.postverket, det högsta som därifrån vore att förvänta till bidrag åt lön för poststationsföreståndaren, vore femtio kronor pr år.

Handlanden Samuel Johansson, närvarande, förklarade att oaktat posten till Tvååkers socken är stor ity att en mängd brev och tidningar dit anlända, han ändå ville åtaga sig att bliva stationsföreståndare för 110 kronor årlig lön. Vid härefter framställd fråga om kommunen ville åtaga sig att årligen till Johansson betala de 60 kronor av nämnde lön, blev denna fråga med ja besvarad, och skulle i följd härav ansökning till kungl.poststyrelsen ingivas uti detta ärende".

Detta försök lyckades och från den 1 juni 1882 fanns det åter en poststation i Tvååkers socken. Den låg i Fastarp tills järnvägen kunde tas i bruk för posttrafik och flyttades den 21 september 1886 till järnvägsstationen i Tvååker. Där fick stationsföreståndaren J Carlsson ta över ansvaret för bygdens post med 240 kr i årsarvode. En framställning den 29 maj 1888 om löneförhöjning formulerade han bl a på följande sätt:

"Frimärksförsäljningen är minst 200 kronor per år. Avgående rekommenderade och assurerade brev 600 å 700 st per år. Ankommer rätt mycket med postanvisningar och andra värdeförsändelser från utvandrare i Amerika. Av tidningar förekommer 40 särskilda sorter tillsammans 160 nummerexemplar. Göromålen ställer sig dryga därför att inga större gårdar eller affärer förekommer som håller väska eller fack som lämnar någon extra inkomst; men väl en mycket talrik allmogebefolkning som förorsakar desto mer göromål och som man nästan omöjligt kan undgå att gå till handa, även på tider utom de anslagna, med anledning av denna stations läge invid mejeri och handelsbodan med skolor dit allmänheten alltid har ärenden".

Carlssons arvode höjdes till 300 kr per år. Han följdes 1889 av Gustaf Wilhelm Bruce som var stationsinspektör i Tvååker ända till 1922, följd av Clas Fredrik Schwan (1922-1930), F G Petersson (1930-1937), Nils Wilhelm Rosén (1937-1941), Isac Emanuel Edlund (1941-1947) och Carl Nestor Reinhold Lindahl (1947-1948).

Poststationen skildes från järnvägen den 6 december 1948 och höjdes till postexpedition den 1 mars 1949. Anna Ingeborg Sjöberg blev dess chef med titeln stationsmästare, följd 1952 av Karin Antonsson. I 1970-talets omorganisation blev postexpeditionen ett lokalpostkontor med Ella Johansson som postmästare. Efter genomförd divisionalisering och bolagisering är det Ivar Tengklint som har det yttersta ansvaret för service till drygt 3200 hushåll med postadress Tvååker och Rolfstorp.

Himle

Någon poststation öppnades inte i Himle förrän den 20 december 1886. Trafikstationen där inte var klar vid tågstarten men postinspektör Hugo Winroth hade redan vid sitt första förslag till poststyrelsen ansett att en poststation skulle inrättas i Himle, då ovetande om att stationen inte uppfördes i takt med järnvägens byggnation. Sedan poststationen den 20 december 1886 öppnats i järnvägsstationen, tog stationsmästaren Johan August Karlén över ansvaret för denna i april 1893 med 180 kr i årsarvode för enbart postsysslan, vilket höjdes till 240 kr med 1896 års ingång. Det hann stiga i omgångar innan han pensionerades 1916, då efterträdd av Axel Pontus Söderholm. Denne följdes 1920 av Carl Edvard Mårtensson Evers, som flyttade till Arrie 1926. Därefter ansvarade följande järnvägsmän för posten, tillsatta som ordinarie föreståndare: Ernst Marcus Thåström (1926-1931), Johan Rickard Larsson (1931-1940), John Edvin Eklund (1940-1942), Gustaf Ericson (1942-1943), Kristian Gottfrid Jönsson (1943-1946), Frans Eric Pettersson (1946), Nils Ferdinand Nilsson (1946-1949) och Holger Lennart Landin (1949-1961).

Med utgången av maj 1964 drogs poststationen in och de drygt 200 hushåll som hade postadress Himle anknöts till lantbrevbäring från Tvååker.

Nästa station på vår tänkta färd är den i Varberg. I likhet med Halmstad och Falkenberg ägnar jag i denna skrift inte något utrymme åt förvaltningspostkontoret i Varberg, där någon förening av post- och järnvägstjänst inte förekom.

Med huvudtågen söderifrån kom passagerare som kunde fara vidare med postdiligensen till Göteborg, om de hade förbokad plats. Med diligensen befordrades också postsäckar till Kungsbacka och Göteborg, som personalen på postkupéerna 61 och 64 hade gjort i ordning. Innehållet i dessa säckar omfattade också sådan post som blev omsorterad i Kungsbacka och Göteborg